

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1992-1993 (*)

8 JUNI 1993

WETSONTWERP

**betreffende de pensioenen van het
benoemde personeel van de
plaatselijke besturen**

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
SOCIALE ZAKEN (1)**

**UITGEBRACHT DOOR
MEVR. NELIS-VAN LIEDEKERKE**

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft het onderhavige wetsvoorstel besproken tijdens de vergaderingen van 1 en 2 juni 1993.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Flamant.

A. — Vaste leden :

C.V.P. HH. Ansoms, Goutry, Mevr. Nelis-Van Liedekerke, HH. Olivier, Vandendriessche.
P.S. Mevr. Burgeon (C.), HH. Minet, Perdieu, Santkin.
V.L.D. HH. Chevalier, Devolder, Flamant.
S.P. HH. Peeters (J.), Sleeckx, Van der Sande.
P.R.L. HH. Draps, Severin.
P.S.C. HH. Charlier (Ph.), Hiance.
Ecolo/ Agalev VI. H. Van Hauthem.
Blok V.U. H. Van Grembergen.

B. — Plaatsvervangers :

HH. Breyne, Demuyt, Mevr. Leysen, HH. Schuermans, Taylor, Vanleenhove.
HH. Collart, Delizée, Namotte, Poty, Van der Biest.
HH. Daems, De Groot, Mevr. De Maght-Aelbrecht, H. Van Mechelen.
HH. Dielens, Hostekint, Landuyt, Peeters (L.).
HH. de Clippele, Ducarme, Hazette.
Mevr. Corbisier-Hagon, HH. Grimberghs, Thissen.
HH. Dallons, Defeyt, Mevr. Dua.
HH. Van den Eynde, Wymeersch.
HH. Caudron, Lauwers.

Zie :

- 1012 - 92 / 93 :

- N° 1 : Wetsontwerp.
- N° 2 : Amendementen.

Zie ook :

- N° 4 : Tekst aangenomen door de Commissie.

(*) Tweede zitting van de 48e zittingsperiode.

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1992-1993 (*)

8 JUIN 1993

PROJET DE LOI

**relatif aux pensions
du personnel nommé des
administrations locales**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DES
AFFAIRES SOCIALES (1)**

**PAR
MME NELIS-VAN LIEDEKERKE**

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a examiné le présent projet de loi au cours de ses réunions des 1er et 2 juin 1993.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Flamant.

A. — Titulaires :

C.V.P. MM. Ansoms, Goutry, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Olivier, Vandendriessche.
P.S. Mme Burgeon (C.), MM. Minet, Perdieu, Santkin.
V.L.D. MM. Chevalier, Devolder, Flamant.
S.P. MM. Peeters (J.), Sleeckx, Van der Sande.
P.R.L. MM. Draps, Severin.
P.S.C. MM. Charlier (Ph.), Hiance.
Ecolo/ Agalev VI. M. Van Hauthem.
Blok V.U. M. Van Grembergen.

B. — Suppléants :

MM. Breyne, Demuyt, Mme Leysen, MM. Schuermans, Taylor, Vanleenhove.
MM. Collart, Delizée, Namotte, Poty, Van der Biest.
MM. Daems, De Groot, Mme De Maght-Aelbrecht, M. Van Mechelen.
MM. Dielens, Hostekint, Landuyt, Peeters (L.).
MM. de Clippele, Ducarme, Hazette.
Mme Corbisier-Hagon, MM. Grimberghs, Thissen.
MM. Dallons, Defeyt, Mme Dua.
MM. Van den Eynde, Wymeersch.
MM. Caudron, Lauwers.

Voir :

- 1012 - 92 / 93 :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 : Amendements.

Voir également :

- N° 4 : Texte adopté par la Commission.

(*) Deuxième session de la 48e législature.

I. — PROCEDURE

Een lid is verbaasd dat dit ontwerp naar de commissie voor de Sociale Zaken werd verwezen.

Het ontwerp brengt namelijk wijzigingen aan in artikel 161 van de nieuwe gemeentewet en in artikel 69 van de provinciewet; dat zijn organieke wetten die tot de bevoegdheid van de commissie voor de Binnenlandse Zaken behoren.

Was het niet raadzamer geweest de voorgestelde bepalingen voor bespreking te verwijzen naar de verenigde commissies voor de Binnenlandse Zaken en voor de Sociale Zaken, of althans het advies van de commissie voor de Binnenlandse Zaken in te winnen?

De Minister van Pensioenen geeft toe dat het de taak van de Kamer is om te beslissen hoe de wetsontwerpen over de verschillende commissies worden verdeeld.

Gelet op de legistische samenhang en op de verbetering van de parlementaire controle, wenst hij evenwel dat al wat de pensioenen aanbelangt door één commissie zou worden behandeld, in dit geval door de commissie voor de Sociale Zaken.

De Voorzitter deelt de mening van de Minister. Hij vestigt er evenwel de aandacht op dat een commissie die oordeelt dat het advies van een andere commissie moet worden ingewonnen, zulks conform artikel 23, 3°, van het Reglement meedeelt aan de voorzitter van de Kamer, die beslist.

Een ander lid herinnert eraan dat de commissie voor de Sociale Zaken meermaals de wens heeft uitgesproken om zelf de wetsontwerpen inzake pensioenen te bespreken.

Hij merkt overigens op dat de leden van de Kamer conform artikel 21, 4°, van het Reglement de commissies waarvan zij geen deel uitmaken mogen bijwonen en er gehoord mogen worden.

Na deze opmerkingen te hebben gehoord, kondigt *de vorige spreker* aan dat hij aanvaardt dat de onderhavige tekst enkel door de commissie voor de Sociale Zaken wordt besproken.

II. — INLEIDING DOOR DE MINISTER VAN PENSIOENEN

De Minister van Pensioenen merkt op dat dit ontwerp, dat het verlengstuk is van de artikelen 74 tot 77 van de programmawet van 30 december 1992 (*Belgisch Staatsblad* van 9 januari 1993), een oplossing wil bieden voor het probleem van de pensioenen van het personeel van de gemeentebesturen.

I. — PROCEDURE

Un membre s'étonne du renvoi du présent projet en Commission des Affaires sociales.

En effet, celui-ci apporte des modifications à l'article 161 de la nouvelle loi communale et à l'article 69 de la loi provinciale; lois organiques qui relèvent de la compétence de la Commission de l'Intérieur.

N'aurait-il, dès lors, pas été plus indiqué de faire examiner les dispositions proposées par les Commissions réunies de l'Intérieur et des Affaires sociales, ou, à tout le moins, de solliciter l'avis de la Commission de l'Intérieur à ce sujet?

Le Ministre des Pensions concède qu'il appartient à la Chambre de décider elle-même de la répartition des projets de loi entre ses différentes Commissions.

Il estime toutefois qu'il serait préférable, dans un souci de cohérence législative et d'amélioration du contrôle parlementaire, de faire examiner tous les différents aspects de la matière des pensions par une seule Commission, en l'occurrence celle des Affaires sociales.

Le Président se rallie aux propos du Ministre. Il signale toutefois que conformément à l'article 23, 3° du Règlement, si une Commission estime qu'il y a lieu de demander un avis à une autre Commission, elle en informe le Président de la Chambre; lequel décide à cet égard.

Un autre membre rappelle que la Commission des Affaires sociales a, à plusieurs reprises, exprimé le souhait de pouvoir examiner elle-même les projets de loi relatifs à la matière des pensions.

Il fait par ailleurs observer qu'en application de l'article 21, 4° du Règlement, les membres de la Chambre peuvent assister aux Commissions dont ils ne font pas partie et y être entendus.

Suite à ces observations *le préopinant* indique qu'il accepte que le texte proposé soit soumis exclusivement à la Commission des Affaires sociales.

II. — EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DES PENSIONS

Le Ministre des Pensions fait valoir que ce projet, qui se situe dans le prolongement des articles 74 à 77 de la loi programme du 30 décembre 1992 (*Moniteur belge* du 9 janvier 1993), vise à apporter une réponse à la problématique des pensions du personnel des administrations communales.

HOOFDSTUK I

**Aansluiting van plaatselijke besturen
bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid
van de provinciale en plaatselijke
overheidsdiensten (RSZ-PPO) of bij
een verzorgingsinstelling**

1. *Probleemstelling*

1.1. Negentig procent van de Belgische gemeenten zijn voor de betaling van de pensioenen van hun personeel aangesloten bij de RSZ-PPO. Die werkt volgens het principe van een omslagkas : de aangesloten gemeenten verdelen de kosten solidair. Ze betalen een percentage op de lonen en wedden die ze betalen in de loop van een jaar. Het percentage wordt jaarlijks bepaald in functie van de noodzakelijke uitgaven voor de pensioenen. Het bijdragepercentage van 1993 bedraagt 25,25 procent.

Tien procent van de gemeenten (voornamelijk de grote steden met veel gepensioneerden) zijn niet bij de RSZ-PPO aangesloten. Sommige werken met pensioenverzekeraars (bijvoorbeeld OMOB), andere betalen de pensioenen zelf.

(Deze 10 % vertegenwoordigen 50 % van de totale loonmassa van de lokale besturen.)

1.2. Er rijzen twee grote problemen :

— de pensioenlast stijgt voor alle gemeenten zowel voor diegenen die aangesloten zijn bij het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de RSZ-PPO als de niet aangeslotenen.

— Binnen het huidig wettelijk kader is het praktisch onmogelijk dat niet-aangesloten besturen bij de RSZ-PPO zouden aansluiten, omdat deze aansluiting de financiële last voor die besturen nog erger maakt. Zij kunnen nu enkel aansluiten voor die personeelsleden die zij in de toekomst benoemen en blijven daardoor enerzijds met hun huidige volledige pensioenlast zitten, terwijl ze anderzijds tegelijkertijd zouden moeten bijdragen in het omslagstelsel van de RSZ-PPO.

2. *Principes van het wetsontwerp*

2.1. Naast het huidige « gemeenschappelijk pensioenstelsel van de lokale overheden » wordt binnen de RSZ-PPO een tweede afzonderlijk « stelsel van de nieuwe bij de Rijksdienst aangeslotenen » opgericht. De voorwaarden voor toetreding op vrijwillige basis worden daarvoor versoepeld : een gedeelte van de huidige pensioenlast van deze nieuwe leden wordt onmiddellijk overgenomen door de RSZ-PPO. De aansluiting bij dit stelsel is onherroepelijk.

2.2. De reeds aangesloten besturen zullen hierdoor geenszins benadeeld worden doordat de twee stelsels (het gemeenschappelijk en het nieuwe) binnen de RSZ-PPO afzonderlijk beheerd zullen worden.

2.3. De besturen, die niet wensen aan te sluiten bij het nieuwe stelsel behouden de vrijheid om ofwel

CHAPITRE Ier

**Affiliation d'administrations locales à
l'Office national de sécurité sociale des
administrations provinciales et locales
(ONSS-APL) ou à une institution
de prévoyance**

1. *Problématique*

1.1. En ce qui concerne le paiement des pensions de leur personnel, nonante pour cent des communes belges sont affiliées à l'ONSS-APL. Cet organisme fonctionne selon le principe d'une caisse de répartition : les communes affiliées répartissent solidairement les coûts. Elles payent un pourcentage des salaires et traitements payés au cours d'une année. Le pourcentage est fixé annuellement en fonction du coût des pensions. En 1993, le pourcentage de cotisation s'élève à 25,25 pour cent.

Dix pour cent des communes (principalement les grandes villes comptant beaucoup de pensionnés) ne sont pas affiliées à l'ONSS-APL. Certaines travaillent avec des assureurs de pension (exemple la SMAP), d'autres payent leurs pensions elles-mêmes.

(Ces 10 % représentent 50 % de la masse salariale totale des administrations locales.)

1.2. Deux grands problèmes se posent :

— la charge des pensions augmente pour toutes les communes tant pour celles affiliées au régime commun de l'ONSS-APL que pour celles qui n'y sont pas affiliées.

— Dans le cadre légal actuel, il est pratiquement impossible que les administrations non-affiliées à l'ONSS-APL puissent s'affilier : la charge financière pour ces administrations en serait augmentée. A l'heure actuelle, elles ne peuvent affilier que les nouveaux membres du personnel qu'elles nomment et sont confrontées d'une part avec leur charge actuelle complète de leurs pensions et d'autre part avec l'obligation de cotiser dans le système de répartition de l'ONSS-APL.

2. *Principes du projet de loi*

2.1. A côté de l'actuel « régime commun des pensions des pouvoirs locaux », est instauré au sein de l'ONSS-APL un « régime des nouveaux affiliés à l'Office ». Les conditions d'affiliation volontaires en sont assouplies : une partie des dépenses actuelles relatives aux pensions de ces nouveaux membres est immédiatement prise en charge par l'ONSS-APL. L'affiliation à ce régime est irrévocable.

2.2. Les administrations déjà affiliées ne seront nullement lésées en raison du fait que les deux régimes (le commun et le nouveau) seront gérés séparément au sein de l'ONSS-APL.

2.3. Les administrations qui ne désirent pas s'affilier au nouveau régime conservent la liberté soit de

door overeenkomst aan te sluiten bij een verzorgingsinstelling ofwel een eigen pensioenkas te behouden.

Indien het bestuur een overeenkomst afsluit met een verzorgingsinstelling, kan er daarenboven een overeenkomst worden afgesloten met de RSZ-PPO dat de rijksdienst instaat voor de inning van de bijdragen voor de pensioenlast.

2.4. Het bedrag van de pensioenen in het nieuwe stelsel zal hetzelfde zijn als dat in het gemeenschappelijke stelsel (op grond van de wetgeving en de reglementen). Indien een bestuur aanvullende voordelen toekent inzake pensioenen aan haar personeel, blijven die volledig ten laste van het plaatselijke bestuur, dat ook instaat voor de betaling ervan.

2.5. Om de stijging van de pensioenlast voor de lokale besturen te milderen, zullen de toekomstige boni van de kinderbijslagsector (600 miljoen frank per jaar) en de financiële opbrengsten van het reservefonds van de kinderbijslag (700 miljoen frank per jaar) gebruikt worden.

Daarvoor zal jaarlijks becijferd worden hoe de bijdragevoet van de verschillende besturen kan vermindert worden proportioneel aan hun loonmassa.

Deze regeling is van toepassing op drie groepen gemeentebesturen, namelijk :

- aangesloten bij het gemeenschappelijk stelsel RSZ-PPO;
- aangesloten bij het nieuwe stelsel van de RSZ-PPO;
- aangesloten door overeenkomst bij een verzorgingsinstelling die een overeenkomst heeft afgesloten met de RSZ-PPO voor de inning van de bijdragen.

Hieruit volgt dus dat de besturen, die hun eigen pensioenfondsen behouden, deze bijdrage niet kunnen genieten. Hun gedeelte van de opbrengsten van het reservefonds van de kinderbijslag in verhouding tot hun loonmassa blijft echter wel ingeschreven in het reservefonds van de Rijksdienst.

2.6. De RSZ-PPO zal overgaan tot de oprichting van een egalisatiefonds om de bijdragepercentages van de twee groepen van besturen (gemeenschappelijk stelsel en nieuwe stelsel) dichterbijeen te brengen.

Dit fonds zal gefinancierd worden met de opbrengst van de bijzondere inhouding van 13,07 procent op het vakantiegeld van het personeel (300 miljoen frank).

De besturen die aangesloten zijn bij een verzorgingsinstelling of die een eigen pensioenkas hebben, genieten dus niet van dit egalisatiefonds.

s'affilier par une convention à une institution de prévoyance soit de conserver leur propre caisse de pension.

Si l'administration passe une convention avec une institution de prévoyance il est également possible que soit conclue une convention avec l'ONSS-APL, la chargeant de la perception des cotisations destinées à couvrir la charge des pensions.

2.4. Le montant des pensions dans le nouveau régime sera le même que dans le régime commun (sur base de la législation et des réglementations). Si une administration accorde des avantages supplémentaires en matière de pension à son personnel, ils demeurent entièrement à charge de l'administration locale, qui est également responsable de leur paiement.

2.5. Afin de limiter la croissance de la charge des pensions pour les administrations locales, les boni futurs du secteur des allocations familiales (600 millions par an) et le rendement financier du fonds de réserve des allocations familiales (700 millions par an) seront utilisés.

A cet effet sera fixé annuellement dans quelle mesure le taux de cotisation des différentes administrations peut être diminué proportionnellement à la masse salariale.

Cette réglementation est applicable à trois groupes d'administrations communales, à savoir :

- celles affiliées au régime commun ONSS-APL;
- celles affiliées au nouveau régime de l'ONSS-APL;
- celles affiliées par convention à une institution de prévoyance, et ayant conclu une convention avec l'ONSS-APL pour la perception des cotisations.

Il en résulte que les administrations, qui conservent leur propre fonds de pension, ne peuvent bénéficier de cette cotisation. Leur part des revenus du fonds de réserve relatif aux allocations familiales reste cependant en proportion de leur masse salariale, inscrite au fonds de réserve de l'Office national.

2.6. L'ONSS-APL va instaurer un fonds d'égalisation afin de rapprocher les pourcentages de cotisation des deux groupes d'administrations (régime commun et nouveau régime).

Ce fonds sera alimenté au moyen de la retenue de 13,07 % effectuée sur le pécule de vacances du personnel (300 millions).

Les administrations affiliées à une institution de prévoyance ou celles qui disposent de leur propre caisse, ne bénéficient donc pas de ce fonds d'égalisation.

HOOFDSTUK II

Bijzondere Commissie van de pensioenen van de plaatselijke besturen

Een Bijzondere Commissie van de pensioenen van de plaatselijke besturen, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Administratie der Pensioenen, RSZ-PPO en van de verzorgingsinstellingen en onder het voorzitterschap van een vertegenwoordiger van de Minister van Pensioenen, wordt opgericht en zal worden belast met een studie- en adviesopdracht ten behoeve van de Minister van Pensioenen.

HOOFDSTUK III

Bepalingen betreffende het pensioenstelsel van de plaatselijke besturen

De aansluiting bij de RSZ-PPO is onherroepelijk. Aan de ontwikkelingsmechanismen die door sommige lokale besturen worden opgezet om hun pensioenlasten te verminderen wordt een halt toegeroepen. In de Sociale Programmawet van 30 december 1992 is hiertoe een bijdrage in de pensioenlast van het verleden ingesteld. Thans wordt het toepassingsgebied uitgebreid tot alle niet bij RSZ-PPO aangesloten openbare of privéwerkgevers (bijvoorbeeld vzw's, pararegionalen).

De nieuwe administratie, instelling zal voortaan een bijdrage moeten leveren in de pensioenlast van de gepensioneerden die op rust zijn gesteld vóór datum van omvorming. Deze bijdrage is gelijk aan :

$$\left[\begin{array}{l} \text{loonlast overgedragen personeel/} \\ \text{totale loonlast berekend op} \\ \text{datum van omvorming} \end{array} \right] \times \begin{array}{l} \text{Pensioenlast betaald door} \\ \text{het gemeenschappelijk} \\ \text{Regime in het jaar t-1} \end{array}$$

Dit mechanisme wordt enkel toegepast op de overheidsdiensten geherstructureerd/opgeheven na 31 december 1992.

HOOFDSTUK IV

Bepalingen tot wijziging van artikel 69 van de Provinciewet

De overeenkomsten afgesloten tussen een aantal provincies en de OMOB waarbij deze laatste de pensioenen verzekert en het administratief beheer ervan waarneemt, geven jaarlijks aanleiding tot opmerkingen van het Rekenhof. Thans wordt voorgesteld de punten 1 en 14 van artikel 69 van de Provinciewet te vervolledigen door te voorzien dat niet enkel de pen-

CHAPITRE II

Commission spéciale des pensions des administrations locales

Une Commission spéciale des pensions des administrations locales, constituée de représentants de l'Administration des pensions, de l'ONSS-APL et des institutions de prévoyance, placée sous la présidence d'un représentant du Ministre des Pensions, sera instituée et chargée d'une mission d'études et d'avis à l'intention du Ministre des Pensions.

CHAPITRE III

Dispositions relatives au régime de pension des administrations locales

L'affiliation à l'ONSS-APL est irrévocable. Il est mis fin aux mécanismes utilisés par certaines administrations locales pour réduire leurs charges de pension. A cet effet a été instaurée par la Loi programme du 30 décembre 1992, une participation à la charge des pensions du passé. Le champ d'application a aujourd'hui été élargi à tous les employeurs publics ou privés non affiliés à l'ONSS-APL (par exemple, les asbl et les pararegionaux).

La nouvelle administration ou le nouvel organisme doit dorénavant intervenir dans la charge des pensions des membres du personnel admis à la retraite avant la date de transfert. Cette cotisation est égale à :

$$\left[\begin{array}{l} \text{charge salariale du personnel transféré/} \\ \text{charge salariale totale calculée à} \\ \text{la date du transfert} \end{array} \right] \times \begin{array}{l} \text{Charge des pensions} \\ \text{payée par} \\ \text{le Régime commun} \\ \text{au cours de l'année t-1} \end{array}$$

Ce mécanisme est uniquement applicable aux services publics restructurés/supprimés après le 31 décembre 1992.

CHAPITRE IV

Dispositions modifiant l'article 69 de la loi provinciale

Les accords conclus entre un certain nombre de provinces et la SMAP, à la suite desquels la SMAP assure les pensions et effectue la gestion financière, donnent lieu annuellement à des observations de la Cour des comptes. Il est donc proposé de compléter les points 1 et 14 de l'article 69 de la loi provinciale, en prévoyant que seront portées au budget des dé-

sioenen maar ook de bijdragen hiervoor voortaan op de provinciale uitgavenbegroting kunnen worden ingeschreven.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Een lid stelt vast dat de bijkomende (« extra-legale ») voordelen inzake pensioenen die een gemeentelijke overheid aan haar personeelsleden toekent, volgens het voorgestelde artikel 6 volledig ten laste blijven van het lokale bestuur, dat ook de betaling op zich neemt. Indien men de betrokken gemeenten financiële moeilijkheden wil besparen, zou men er wellicht beter aan doen de toekenning van dergelijke voordelen te beperken. Indien een gemeente beslist haar personeel te laten toetreden tot het stelsel van de nieuw bij de RSZ-PPO aangeslotenen, moet ze dan ook het personeel van de instellingen die zij controleert — OCMW's of vzw's — tot diezelfde overheidsinstelling doen toetreden of kan ze kiezen tussen een verzorgingsinstelling en de RSZ-PPO ?

Een lid constateert dat het overschot in de sector kinderbijslag, verhoogd met de financiële opbrengsten zowel van dit overschot als van het reservefonds betreffende de kinderbijslag van de RSZ-PPO, volgens het voorgestelde artikel 9 jaarlijks zal worden besteed aan de financiering van alle pensioenstelsels.

Zij vraagt zich af of de besturen die niet bij de RSZ-PPO zijn aangesloten en hun eigen pensioenkas behouden, aanspraak zullen kunnen maken op deze bijdrage.

Een lid wenst over precieze cijfergegevens te beschikken met betrekking tot, enerzijds, de samenstelling en de evolutie van het reservefonds van de kinderbijslag van de RSZ-PPO en, anderzijds, de weerslag van het ontwerp op de begroting van de RSZ-PPO.

De Voorzitter stelt de volgende vragen :

1° Het aandeel van de totale loonmassa dat door de gemeenten voor de betaling van de pensioenen van het gemeentepersoneel wordt besteed, verschilt van gemeente tot gemeente. Sommige gemeenten besteden 50 % van hun loonmassa, terwijl dat aandeel voor andere gemeenten, die ingevolge saneringsmaatregelen hun personeelsbestand hebben ingekrompen, 35 % bedraagt.

Moeten deze beide categorieën van gemeenten aan dezelfde voorwaarden voor aansluiting bij de RSZ-PPO voldoen ? Zo niet, wie bepaalt welke gemeenten zich bij deze dienst kunnen aansluiten ?

2° De plaatselijke besturen kunnen toetreden tot « het stelsel van de vrijwillig aangeslotenen bij de Rijksdienst ». Deze aansluiting is onherroepbaar. De gemeenten die een aansluiting overwegen zullen dus over de nodige gegevens moeten beschikken om tot een beslissing te komen. Zou het niet aangewezen

penses, non seulement les pensions mais également les cotisations qui permettent de les couvrir.

III. — DISCUSSION GENERALE

Un membre constate que lorsqu'une administration communale octroie, dans le cadre de l'autonomie communale, des avantages supplémentaires (« extra-légaux ») en matière de pension à son personnel, ces avantages demeurent, aux termes de l'article 6 proposé, entièrement à charge de l'administration locale, qui est également responsable de leur paiement. Ne conviendrait-il pas, dans le souci d'éviter des difficultés financières aux communes considérées, de prévoir des limitations à l'octroi de ces avantages en question ? Par ailleurs, lorsqu'une commune décide d'affilier son personnel au régime des nouveaux affiliés à l'ONSS-APL, doit-elle également affilier auprès de ce même établissement public le personnel des organismes qu'elle contrôle — comme les CPAS ou asbl — ou peut-elle porter son choix en la matière soit auprès d'une institution de prévoyance, soit auprès de l'ONSS-APL ?

Un membre constate qu'aux termes de l'article 9 proposé, le boni du secteur des allocations familiales, augmenté des revenus financiers provenant tant de ce boni que du fonds de réserve relatif aux allocations familiales de l'ONSS-APL, sera chaque année affecté au financement de chacun des régimes de pension.

Elle se demande si les administrations non affiliées à l'ONASS-APL, qui conservent leur propre caisse de pension, pourront bénéficier de cette contribution.

Un membre souhaiterait obtenir des précisions chiffrées concernant la composition et l'évolution du fonds de réserve relatif aux allocations familiales de l'ONSS-APL d'une part et des indications relatives à l'incidence du projet sur la situation budgétaire de l'ONSS-APL d'autre part.

Le Président formule les questions suivantes :

1° Il existe une différence entre communes en ce qui concerne la masse salariale qu'elles consacrent au paiement des pensions de leur personnel. Certaines d'entre elles y affectent 50 %, d'autres au contraire, ayant procédé, suite à des mesures d'assainissement, à une réduction du nombre de leurs agents, y affectent 35 %.

Est-ce que les conditions d'affiliation à l'ONSS-APL sont identiques pour ces deux catégories de communes ? Dans la négative, qui va déterminer quelles communes vont pouvoir être affiliées ?

2° Les administrations locales peuvent adhérer au « régime des affiliés volontaires à l'Office ». Cette affiliation est irrévocable. Les communes qui envisagent de s'affilier devront donc disposer des données nécessaires pour pouvoir prendre leur décision. Ne conviendrait-il pas de réaliser, dans chaque commu-

zijn dat per gemeente een actuariële studie wordt opgemaakt en ter beschikking gesteld van de kandidaat-gemeenten zodat zij met kennis van zaken kunnen beslissen ?

3° Sinds 1987 gaat de bijdragevoet bij de RSZ-PPO crescendo : 19,4 % in 1987, 20 % in 1988 en 1989, 21,5 % in 1990 en 1991, 22,5 % in 1992. Voor 1993 is een bijdragevoet vastgesteld van 25,25 % of een stijging met meer dan 10 %, te verrekenen op de loonmassa van het statutair personeel. Ware de stad Gent aangesloten geweest, zou dit op een loonmassa van 4,4 miljard een meeruitgave betekenen van 121 000 000 frank.

Wat zijn de prognoses inzake bijdragevoeten wanneer alle niet-aangesloten gemeenten aansluiten ? Voor wat de Stad Gent betreft, is deze 25,25 % op de loonmassa samen met de nog zelf uit te betalen dossiers een te hoog percentage. Wat is de waarde van het egalisatiefonds ? Hoe groot is het aandeel van de Stad Gent wanneer alle potentiële gemeenten zouden aansluiten ?

4° Twee parameters zijn onderling sterk verbonden, namelijk de loonmassa en de pensioenen. Ingevolge het onder het Gentse saneringsplan afgevoerd personeel zijn de pensioenlasten verhoogd, terwijl de loonmassa met 35 % per gepensioneerd personeelslid is gedaald. De verhoging van de pensioenlast werd derhalve ruimschoots geneutraliseerd door de daling van de loonmassa.

Door de daling van de loonmassa, ingevolge de sanering in sommige gemeenten, en de stijging van de pensioenmassa, dreigt de bijdragevoet echter binnen de RSZ-PPO te ontsporen. Hoe groot is het reservefonds en wat kan haar invloed, in procenten uitgedrukt, zijn op de bijdragevoet in de hypothese dat alle gemeenten aansluiten ? Wanneer men nog geen cijfers kent, verwacht men dat het reservefonds voornoemde ontsporing kan verhinderen ?

Ten slotte wijst de Voorzitter erop dat 10 % van de gemeenten niet bij de RSZ-PPO zijn aangesloten. De betrokken gemeenten beschikken over een eigen pensienkas of zijn bij andere verzorgingsinstellingen, zoals OMOB, aangesloten.

De Voorzitter wenst een lijst van deze laatste gemeenten te verkrijgen.

Een lid maakt gewag van het verslag van de RSZ-PPO dat gewijd is aan de pensioenregeling van de lokale overheidsdiensten en verschenen is in het juni/juli-nummer 1992 van het tijdschrift « Mouvement communal ».

Dat verslag werd gepubliceerd ter uitvoering van het regeerakkoord waarin gesteld wordt dat de problematiek van de pensioenen voor de steden en gemeenten in het raam van de RSZ-PPO bestudeerd zal worden.

ne, une étude actuarielle et de la mettre à la disposition des communes candidates à l'affiliation, afin qu'elle puissent décider en connaissance de cause ?

3° Depuis 1987, le taux de cotisation à l'ONSS-APL ne cesse d'augmenter : 19,4 % en 1987, 20 % en 1988 et 1989, 21,5 % en 1990 et 1991, 22,5 % en 1992. Le taux de cotisation pour 1993 a été fixé à 25,25 %, soit une augmentation de 10 %, à imputer sur la masse salariale du personnel statutaire. Si la ville de Gand avait été affiliée, cela aurait entraîné, pour une masse salariale de 4,4 milliards de francs, une dépense supplémentaire de 121 millions de francs.

Quelles sont les prévisions en matière de taux de cotisation si toutes les communes non affiliées s'affilient ? En ce qui concerne la ville de Gand, ce taux de 25,25 % sur la masse salariale (en plus des dossiers à autofinancer) constitue un pourcentage trop élevé. Quelle est la valeur du fonds d'égalisation ? Quelle serait la part de la ville de Gand si toutes les communes concernées s'affiliaient ?

4° La masse salariale et les pensions sont deux paramètres étroitement liés. Les mises à la retraite graduelles intervenues dans le cadre du plan d'assainissement de la ville de Gand ont entraîné une augmentation des charges des pensions, alors que la masse salariale a baissé de 35 % par membre du personnel pensionné. L'augmentation de la charge des pensions a dès lors été en grande partie neutralisée par la diminution de la masse salariale.

En raison de la baisse de la masse salariale, résultant des opérations d'assainissement en cours dans plusieurs communes et de l'augmentation de la masse des pensions, le taux de cotisation risque toutefois de dérapier au sein de l'ONSS-APL. A combien se monte le fonds de réserve et quelle peut être son influence, exprimée en pourcentage, sur le taux de cotisation dans l'hypothèse où toutes les communes s'affilieraient ? Au cas où on ne disposerait encore d'aucun chiffre, s'attend-on néanmoins à ce que le fonds de réserve permette d'éviter tout dérapage ?

Enfin, le Président fait observer que 10 % des communes ne sont pas affiliées à l'ONSS-APL. Elles disposent de leur propre caisse de retraite ou sont affiliées à des institutions de prévoyance comme la SMAP.

Il souhaiterait obtenir une liste de ces communes en question.

Un membre fait état du rapport de l'ONSS-APL consacré au régime des pensions des administrations locales et publié dans la livraison de juin et de juillet 1992 de la revue « Mouvement communal ».

Ce rapport a été établi en exécution de l'accord de Gouvernement qui prévoit que la problématique des pensions dans les villes et communes sera étudiée dans le cadre de l'ONSS-APL.

De conclusies van dat verslag luiden als volgt :

« Om de stijging van deze pensioenlast zowel voor het aangesloten als het niet-aangesloten stelsel progressief te verminderen, lijkt het aangewezen alle plaatselijke besturen geleidelijk solidair te maken door de aansluiting bij het gemeenschappelijk pensioenstelsel te veralgemenen.

Eén van de voorwaarden tot haalbaarheid van dit doel bestaat erin dat de aangeslotenen bij het gemeenschappelijk stelsel de zekerheid hebben dat de aansluiting van de grote steden geen oorzaak van de stijging van hun lasten wordt.

Deze voorwaarde zou kunnen verwezenlijkt worden door een afzonderlijke berekening van de evolutie van de pensioenlasten in verhouding tot deze van de actieve loonmassa (methode van de dubbele berekening), ofwel op het vlak van de ramingen, ofwel op het vlak van de financieringswijze, wat een onderscheiden beheer vereist.

Een tweede voorwaarde tot haalbaarheid is ongetwijfeld het progressief karakter. Tegen de voor het aangesloten stelsel bepaalde bijdragevoet op de actieve loonmassa van het personeel van de nieuwe aangeslotenen kan de pensioenmassa die met deze opbrengst overeenstemt overgenomen worden door met de meest recente te beginnen.

Het tweede jaar zouden de nieuwe gepensioneerden erbij komen enzovoort. De last van de oudste pensioenen voor deze gemeenten zou inkrimpen zodat het gemeentelijk pensioenstelsel geleidelijk zou gesolidariseerd worden.

Een derde voorwaarde vereist dat het overnemen van deze pensioenen slechts gebeurt wanneer de door de saneringsplannen voorziene ontslagoperatie zal beëindigd zijn of minstens in rekening genomen en de personeelsbezetting min of meer gestabiliseerd wordt, zoniet zou de bijdragevoet steeds moeten herzien worden om nieuwe personeelsvermindering te compenseren.

Deze operatie zou het eerste jaar volledig neutraal moeten zijn voor de niet-aangesloten gemeenten die in het gemeenschappelijk stelsel zouden treden. Hun bijdragelast stemt immers overeen met een pensioenlast die zij niet meer moeten dragen. Deze operatie zou hun pensioenlasten de volgende jaren geleidelijk verminderen, aangezien de oudste pensioenen progressief zullen verdwijnen.

Voor de aangesloten gemeenten zou het eerste jaar geen enkele last bijkomen en de bijdragevoet zou slechts evolueren ingevolge de eigen dynamiek van hun pensioenstelsel, terwijl de volgende jaren de progressie van het percentage kan worden « getemperd » met de opbrengst van het rendement van de beschikbare reserves van de RSZ-PPO (interesten) in verhouding tot de loonmassa's van de definitieven van het aangesloten en het niet-aangesloten stelsel en door de verschuiving van de excedentaire opbrengsten van sommige bijdragevoeten, in vergelijking met de te dekken behoeften, zoals voor de kin-

Les conclusions dudit rapport sont libellées comme suit :

« Pour réduire progressivement l'accroissement de la charge de pensions tant pour le régime affilié que non affilié, il serait indiqué de solidariser progressivement tous les pouvoirs locaux en généralisant l'affiliation au régime commun des pensions.

Une des conditions de faisabilité réside dans le fait que les affiliés au régime commun soient assurés que l'affiliation des grandes villes ne soit pas une cause d'accroissement de leurs charges.

Cette condition pourrait être réalisée par un calcul séparé de l'évolution des charges des pensions par rapport à celle de la masse salariale active (système du double calcul), soit au niveau des prévisions, soit au niveau du mécanisme de financement mis en place, ce qui postule une gestion distincte.

Une deuxième condition de faisabilité est incontestablement la progressivité. Au taux de cotisation fixé pour le régime affilié sur la masse salariale active du personnel des nouveaux affiliés, pourrait être reprise la masse de pensions correspondant à ce produit, en commençant par les plus récentes.

La seconde année, s'ajouteraient les nouveaux pensionnés et ainsi de suite. La charge des pensions les plus anciennes pour ces communes irait en s'amenuisant de sorte que le régime des pensions communales se solidariserait progressivement.

Une troisième condition postule que cette reprise des pensions ne s'effectue que lorsque l'opération de désengagement du personnel prévu par les plans d'assainissement soit terminée ou du moins pris en compte, et que l'effectif soit plus ou moins stabilisé. A défaut, le taux de cotisations devrait constamment être revu pour compenser de nouvelles réductions de personnel.

Cette opération devrait se révéler entièrement neutre la première année pour les communes non affiliées qui entreraient dans le régime commun. En effet, leur charge de cotisations correspond à une charge de pensions qu'elles ne doivent plus supporter, cette opération devrait leur permettre, les années suivantes, de réduire progressivement leurs charges de pensions, puisque les pensions les plus anciennes disparaîtront progressivement.

Pour les communes affiliées, aucune charge supplémentaire ne leur serait imposée la première année et le taux de cotisation ne pourrait évoluer que suite à la dynamique propre de leur régime de pensions. De plus, la progression des années ultérieures du taux de cotisation pourrait être « amortie » par le produit du rendement des réserves disponibles de l'ONSS-APL (intérêts) proportionnellement aux masses salariales des agents définitifs du régime affilié et du régime non-affilié, et par le glissement du produit excédentaire par rapport aux besoins à couvrir de certains taux de cotisations comme celui

derbijslag, dit ten voordele van de ganse plaatselijke sector, of zelfs op termijn door affectatie van specifieke inhoudingen zoals die van 12,07 % op het vakantiegeld.

Het is immers zo dat het reservefonds van de RSZ-PPO bestaat uit de kinderbijslagoverschotten en hun interesten, afkomstig van alle lokale besturen, aangesloten of niet. Het is dus thans onmogelijk ze te gebruiken voor behoeften van de plaatselijke overheidsdiensten zonder een veralgemeend gemeenschappelijk stelsel van de pensioenen van de lokale sector.

Aldus kan de opbrengst van de bijdragen van de ganse plaatselijke sector worden gebruikt om geleidelijk één der objectieve hoofdrolproblemen op te lossen, dat zich in de plaatselijke sector voordoet en zal voordoen, namelijk de stijging van de pensioenlast en de omvang van de financiering ervan, dit in feite dankzij de kapitalisatie van de overschotten die niet billijk konden en niet wettelijk moesten worden geaffecteerd.

Tot slot is het duidelijk dat de pensioenen uniform moeten worden berekend op basis van de principes van het stelsel van de overheidspensioenen (in functie van de aanvaardbare diensten, op basis van het gemiddelde van de laatste 5 jaar van de jaarwedde inherent aan het ambt), waarbij elk element dat in aanmerking komt voor pensioenberekening aan bijdragen is onderworpen en waarbij elk element, waarop werd bijgedragen, in aanmerking komt voor de pensioenberekening.

Ook moet nog een optie worden genomen : zal het gemeenschappelijk stelsel van de openbare pensioenen toegankelijk worden gemaakt voor de niet-aangesloten beambten van de besturen op vrijwillige basis voor de besturen (in dit geval moet artikel 113 van het koninklijk besluit van 26 december 1938 worden gewijzigd) of op verplichte en algemene basis voor de lokale besturen (in dit geval moeten de bepalingen van de gemeentewet inzake de pensioenen worden gewijzigd) ?

In elk geval moet, zoveel is hierboven duidelijk gebleken, de aansluiting definitief en onherroepelijk zijn.

En omdat niets eenvoudig is, moet er nog worden aan herinnerd dat de Europese doelstelling tot vermindering van de verhouding tussen deficit en bruto nationaal produkt op een niveau nabij 3 % ook de saldi van de lokale besturen omvat, terwijl de doelstelling van een meer solidaire samenleving, vastgelegd in het Regeerakkoord, vereist dat de problematiek van de pensioenen in de steden en de gemeenten wordt onderzocht en behandeld.

De uitdaging van het jaar 2000 lijkt het oplossen van het probleem van de lokale pensioenen te worden, waarbij zeker geldt : « Hoe eerder, hoe beter. »

Spreker wijst ook op een zesde voorwaarde, die noodzakelijk is om de pensioenlasten van de plaatselijke besturen op een adekwate manier te bekostigen : men zal er nauwlettender moeten op toezien de financieringsgrond zelf van de pensioenen, met name

des allocations familiales et ce, au bénéfice de tout le secteur local, voire à terme par l'affectation de retenues spécifiques comme la retenue de 12,07 % sur le pécule de vacances des agents définitifs.

Il faut savoir en effet que le fonds de réserve de l'ONSS-APL est constitué par les bonis allocations familiales et leurs intérêts qui proviennent de toutes les administrations locales, qu'elles soient affiliées ou non. Il est donc actuellement impossible de les utiliser pour les besoins des pouvoirs locaux, faute d'un régime commun généralisé des pensions du secteur local.

Ainsi, le produit des contributions de l'ensemble du secteur local pourrait être utilisé pour résoudre progressivement un des problèmes objectifs majeurs qui se pose et se posera dans le secteur local, à savoir l'accroissement de la charge des pensions et l'ampleur de son financement et ce, en fait grâce à la capitalisation des bonis qui n'ont pu équitablement, ni dû légalement être affectés.

Enfin, il est clair que le calcul des pensions devrait s'effectuer de manière uniformisée sur base des principes applicables au régime des pensions publiques (à savoir en fonction des services admissibles, sur base de la moyenne des 5 dernières années du traitement annuel inhérent à la fonction), étant admis que tout élément qui entre en ligne de compte pour le calcul de la pension est cotisable et que tout élément cotisé entre en ligne de compte pour le calcul de la pension.

Encore faudra-t-il faire option : le régime commun des pensions publiques sera-t-il rendu accessible aux agents non affiliés des administrations sur une base volontaire pour les administrations (auquel cas il convient de modifier l'article 113 de l'arrêté royal du 26 décembre 1938) ou sur une base obligée et généralisée aux administrations locales (auquel cas il convient de modifier les dispositions de la loi communale concernant les pensions) ?

En tout état de cause, pour des raisons compréhensibles, précédemment exposées, l'affiliation ne peut être que définitive et irrévocable.

Et comme rien n'est simple, encore convient-il de rappeler que l'objectif européen de ramener le rapport entre le déficit et le produit intérieur brut à un niveau proche de 3 % inclut également les soldes des pouvoirs locaux, tandis que l'objectif d'une société plus solidaire fixé dans l'accord du Gouvernement postule que la problématique des pensions dans les villes et les communes soit examinée et traitée.

Défi de l'an 2000, il importe de résoudre ce problème des pensions des pouvoirs locaux, le plus tôt sera le mieux. »

L'intervenant fait également état d'une sixième condition, nécessaire au financement adéquat des charges de pension des pouvoirs locaux : il s'agit de faire preuve d'une vigilance accrue quant au maintien de la base de financement des pensions elles-

de loonmassa van de vastbenoemde personeelsleden, op peil te houden. Wij staan immers voor een aantal verschijnselen, zoals de vermindering van het aantal vastbenoemde personeelsleden, hun vervanging door tijdelijke krachten en door gescó's, overheveling van personeel door de nieuwe structuur van de instellingen met afstoting van de pensioenlasten, stelsels van verplichte terbeschikkingstelling of verplichte vervroegde pensionering : evenzoveel elementen die de financiering van het pensioenstelsel op de helling zetten, en voor meerderheid van de leden als een echte solidariteitsbreuk overkomen, wat, als men laat betijen, de financiering van het pensioenstelsel van de plaatselijke besturen kan ontwrichten.

Na lezing van die voorwaarden (inzake de adequate financiering van de pensioenlasten van de lokale besturen), vraagt spreker zich af welke voorwaarden door het ontwerp in aanmerking worden genomen, en welke voorwaarden niet.

Wat de vierde voorwaarde betreft, betreft het lid dat de overschotten in de sector van de kinderbijslag zullen dienen om de pensioenen van door lokale besturen benoemd personeel te financieren.

Hij wijst er voorts op dat de opeenvolgende regeringen sinds 1987 voor een echte aderlating van de kinderbijlagen hebben gezorgd door 102,7 miljard inkomsten uit die sector naar andere sectoren van de sociale zekerheid over te hevelen.

Tussen 1983 en 1992 is het BNP met 72 %, en het indexcijfer met 33,32 % toegenomen, de kinderbijlagen slechts met 28,9 %, wat dus neerkomt op een vermindering van de koopkracht van de laagste inkomens.

Vervolgens vraagt spreker zich af of het ter tafel liggende ontwerp zal leiden tot herzieningen dan wel wijzigingen van de overeenkomsten die bepaalde gemeenten met verzorgingsinstellingen zoals de OMOB hebben gesloten inzake de financiering van de pensioenlast van het gemeentepersoneel. Op grond van die overeenkomsten moeten de gemeenten die ze hebben aangegaan overigens vanaf de jaren 1997-1998 een grotere pensioenlast dragen dan in de jaren die er aan vooraf gaan. Die kosten wegen ook zwaarder dan wanneer die gemeenten zelf de last voor de financiering van die pensioenen hadden gedragen.

Voorts stipt spreker aan dat de RSZ-PPO op grond van het voorgestelde artikel 8 bij voorbaat en maandelijks, hetzij aan de Openbare Schatkist, hetzij aan de verzorgingsinstelling — al naar gelang de betaling van de pensioenen geschiedt door de Administratie der Pensioenen of door een verzorgingsinstelling —, de noodzakelijke provisies stort voor de betaling van de maandelijkse pensioenbedragen ten laste van het stelsel van de nieuwe bij de Rijksdienst aangesloten.

Voor de plaatselijke besturen die een overeenkomst hebben afgesloten met een verzorgingsinstelling, draagt de Rijksdienst aan deze verzorgingsinstelling de voor hun rekening geïnde bedragen over na vermindering met de inningskosten zoals bepaald in

mêmes, à savoir la masse salariale des agents nommés. En effet, des phénomènes, tels que la réduction du personnel nommé, son remplacement par des temporaires et des contractuels subventionnés, le transfert du personnel nommé, par la restructuration des institutions avec abandon des charges de pension, des régimes contraints de mise en disponibilité ou à la pension anticipée, ces phénomènes constituent des hypothèques sur le financement du régime de pension, qui peuvent constituer à l'égard de la majorité des affiliés de véritables ruptures de solidarité, lesquelles pourraient, si l'on n'y prend garde, déstabiliser le financement du régime des pensions locales.

L'orateur se demande, à la lecture de ces conditions (relatives au financement adéquat des charges de pension des pouvoirs locaux), quelles sont celles qui sont retenues par le projet à l'examen et quelles sont celles qui sont écartées.

En ce qui concerne la quatrième condition, le membre regrette que les bonis en matière d'allocations familiales seront affectés au financement de pensions du personnel nommé des administrations locales.

Il signale au demeurant que depuis 1987, les gouvernements successifs ont opéré une véritable ponction sur le secteur des allocations familiales en transférant vers d'autres secteurs de la sécurité sociale 102,7 milliards de revenus de ce secteur.

Or, de 1983 à 1992, le PNB a augmenté de 72 % et l'index de 33,32 % alors que les prestations familiales n'ont augmenté que de 28,9 %; ce qui constitue en fin de compte une diminution du pouvoir d'achat des revenus les moins favorisés.

L'orateur se demande ensuite si le projet à l'examen nécessitera une révision ou une adaptation des conventions — relatives au financement des charges de pensions du personnel communal — conclues entre certaines communes et des institutions de prévoyance comme la SMAP. Au demeurant, ces conventions prévoient pour les communes contractantes une charge de pensions plus importante à partir des années 1997-1998 que lors des années antérieures. Cette charge est également plus importante que si ces communes avaient couvert par elles-mêmes le financement de ces pensions.

L'intervenant fait en outre observer qu'aux termes de l'article 8 proposé, l'ONSS-APL « verse anticipativement et mensuellement soit au Trésor public, soit à l'institution de prévoyance, selon que les pensions sont payées par l'Administration des pensions ou par une institution de prévoyance, les provisions nécessaires au paiement des mensualités de pension à charge du régime des nouveaux affiliés à l'Office.

Pour les administrations locales affiliées par convention à une institution de prévoyance, l'Office transmet à cette institution les montants perçus pour leur compte après déduction des frais de perception comme prévu dans la convention visée à l'arti-

de overeenkomst bedoeld in artikel 7, § 1, derde lid. De Rijksdienst kan de storting van voorschotten opleggen aan deze besturen.

Hij vraagt zich af of dit artikel de financieringswijze van de gemeentelijke pensioenen niet zal wijzigen; thans wordt het jaarlijkse aandeel van elke gemeente die is aangesloten bij de RSZ-PPO bepaald op grond van de bezoldiging die de gemeente voor het betrokken jaar heeft uitbetaald aan de statutaire personeelsleden die in dienst zijn. Mocht zulks het geval zijn, dan komen de gemeenten voor een moeilijker taak te staan : ze moeten de vereiste bedragen immers snel zien te vinden om de voornoemde provisijs te betalen.

*
* *

De minister van Pensioenen verstrekt volgende antwoorden :

1. *Met betrekking tot de eventuele aanvullende voordelen die toegekend worden bovenop het overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen berekend pensioen*

Inzake de opening van het recht op pensioen en inzake de berekening van het pensioen dat aan de vastbenoemde personeelsleden van de plaatselijke besturen kan worden verleend, is de gemeentelijke autonomie door de federale wetgever gedurende de laatste decennia aanzienlijk beperkt. Er bestaan inderdaad heel wat dwingende wetsbepalingen waarvan de plaatselijke besturen niet (meer) mogen afwijken. Hierna volgt een niet limitatieve lijst :

— de pensioenleeftijd (artikel 115 van de wet van 14 februari 1961);

— het relatief en absoluut plafond voor de berekening van het pensioenbedrag (artikelen 39 en volgende van de wet van 5 augustus 1978);

— de regeling betreffende de cumulatie van een overlevingspensioen van de openbare sector met een rustpensioen (artikel 40bis van de wet van 5 augustus 1978);

— de regeling van de overlevingspensioenen van de openbare sector dit zowel wat het recht betreft als de berekening (artikelen 1 en volgende van de wet van 15 mei 1984);

— de regeling van de gewaarborgde minimumpensioenbedragen (artikelen 118 en volgende van de wet van 26 juni 1992);

— de regeling betreffende de cumulatie van een pensioen van de overheidssector met inkomsten uit een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen (artikelen 78 en volgende van de wet van 30 december 1992).

De gemeentelijke autonomie speelt wel nog een rol inzake pensioenen waar het de berekeningswijze betreft. Een plaatselijk bestuur zou kunnen bepalen dat een voordeliger regeling toegepast wordt dan

cle 7, § 1er, alinéa 3. L'Office peut imposer le versement de provisions à ces administrations. »

Il se demande si cet article ne va pas modifier le mode de financement des pensions communales, qui consiste en ce que la part annuelle supportée par chaque commune affiliée à l'ONSS-APL est fixée au prorata des traitements qu'elle a payés pour l'année considérée à ses agents définitifs en service. Si cela devait être le cas, cela compliquerait d'autant la tâche des communes, qui devraient trouver rapidement les montants nécessaires pour s'acquitter du paiement des provisions susvisées.

*
* *

Le Ministre des Pensions fournit les réponses suivantes :

1. *Concernant les éventuels avantages complémentaires s'ajoutant à la pension calculée conformément aux dispositions légales et réglementaires*

Au cours des dernières décennies, le législateur fédéral a sensiblement réduit l'autonomie communale en ce qui concerne l'ouverture du droit à la pension et le calcul de la pension pouvant être octroyée aux membres du personnel des administrations locales nommés à titre définitif. Il a en effet adopté de nombreuses dispositions légales contraignantes auxquelles les administrations locales ne peuvent (plus) déroger. Ci-dessous figure une liste non limitative de ces dispositions :

— âge de la pension (article 115 de la loi du 14 février 1961);

— plafond relatif et absolu pour le calcul du montant de la pension (article 39 et suivants de la loi du 5 août 1978);

— réglementation relative au cumul d'une pension de survie du secteur public et d'une pension de retraite (article 40bis de la loi du 5 août 1978);

— réglementation relative aux pensions de survie du secteur public, concernant tant le droit lui-même que le calcul de la pension (article 1er et suivants de la loi du 15 mai 1984);

— réglementation relative aux montants minimums garantis des pensions (article 118 et suivants de la loi du 26 juin 1992);

— réglementation relative au cumul d'une pension du secteur public et de revenus provenant d'une activité professionnelle ou d'un revenu de remplacement (article 78 et suivants de la loi du 30 décembre 1992).

Les communes jouissent toutefois encore d'une certaine autonomie en matière de pensions pour ce qui concerne les modalités de calcul et le traitement servant de base au calcul de la pension. Si un pouvoir

diegene die voor de Rijksambtenaren geldt. Dit is bijvoorbeeld mogelijk op de volgende manieren :

— een voordeliger tantième per jaar dienst voor de ganse loopbaan of voor een gedeelte ervan (bijvoorbeeld de pensioenreglementen van Oostende en van Luik voorzien 1/50 voor elk jaar dienst; het pensioenreglement van Sint-Amansberg voorziet voor de eerste 25 jaar dienst 1/50 en daarna 1/40);

— het pensioen kan ook worden berekend op grond van de laatste jaarwedde (Sint-Amansberg, Ledeberg, Marchienne-au-Pont, ...) of op basis van de gemiddelde wedde van de laatste 3 jaar (Gent, Gentbrugge, ...) in plaats van op basis van de gemiddelde wedde van de laatste 5 jaar zoals voor de Rijksambtenaren. Opgemerkt moet worden dat het resultaat van deze voordeliger berekening steeds beperkt moet worden tot het relatief plafond dit wil zeggen 3/4 van de gemiddelde wedde van de laatste 5 jaar;

— eventueel kan een andere berekeningswijze voorzien worden : zo bepaalt het pensioenreglement van Monceau-sur-Sambre dat na 35 jaar dienst een pensioen verleend wordt gelijk aan 7/10 van de gemiddelde wedde;

— een plaatselijk bestuur zou de toekenningsvoorwaarden voor het verlenen van een diplomabonificatie kunnen versoepelen ...

2. Met betrekking tot de keuze van aansluiting bij het stelsel van de nieuwe aangeslotenen of bij een verzorgingsinstelling

Ieder plaatselijk bestuur waarvan het personeel nog niet is aangesloten bij het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de lokale overheden kan volledig vrij kiezen welke pensioenregeling het voor zijn vastbenoemde personeelsleden zal kiezen :

— aansluiten bij dit gemeenschappelijk stelsel (een louter theoretische mogelijkheid als het ontwerp wet wordt);

— aansluiten bij het stelsel van de nieuwe aangeslotenen;

— een overeenkomst sluiten met een verzorgingsinstelling;

— zelf instaan voor het pensioen van zijn personeel.

Het is perfect denkbaar dat het vastbenoemd gemeentepersoneel aangesloten wordt bij het stelsel van de nieuwe aangeslotenen en dat voor het vastbenoemd OCMW-personeel van diezelfde gemeente een overeenkomst met een verzorgingsinstelling wordt afgesloten, terwijl voor de vastbenoemde personeelsleden van een intercommunale waaraan diezelfde gemeente deelneemt, een eigen pensioenregeling en -kas zou kunnen worden voorzien.

Opgemerkt wordt dat de door de nieuwe gemeentewet ingestelde pensioenregeling alleen geldt voor vastbenoemde personeelsleden van de plaatselijke

local octroie un traitement plus élevé, la pension sera évidemment plus élevée. En ce qui concerne les modalités de calcul de la pension, une administration locale pourrait décider d'appliquer un régime plus avantageux que celui des agents de l'Etat. Elle dispose, pour ce faire, de différentes possibilités :

— accorder un tantième plus avantageux par année de service pour tout ou partie de la carrière (par exemple, les règlements de pension d'Ostende et de Liège prévoient 1/50e par année de service; celui de Sint-Amansberg prévoit 1/50e pour les vingt-cinq premières années et 1/40e pour les années suivantes);

— la pension peut également être calculée sur la base du dernier traitement (Sint-Amansberg, Ledeberg, Marchienne-au-Pont, etc.) ou sur la base du traitement moyen des trois dernières années (Gand, Gentbrugge, etc.) au lieu du traitement moyen des cinq dernières années comme pour les agents de l'Etat. Il convient de faire observer que le résultat de ce calcul plus avantageux ne peut jamais dépasser le plafond relatif, c'est-à-dire les trois quarts du traitement moyen des cinq dernières années;

— on peut éventuellement prévoir un autre mode de calcul : c'est ainsi que le règlement de pension de Monceaux-sur-Sambre prévoit qu'après trente-cinq ans de service, il est octroyé une pension égale à 7/10e du traitement moyen;

— une administration locale pourrait assouplir les conditions d'octroi d'une bonification de diplôme, ...

2. En ce qui concerne le choix de s'affilier au régime des nouveaux affiliés ou à une institution de prévoyance

Toute administration locale dont le personnel n'est pas encore affilié au régime commun de pension des pouvoirs locaux pourra choisir en toute liberté le régime de pension de ses agents nommés à titre définitif. Elle pourra donc :

— soit s'affilier audit régime commun (il s'agit d'une possibilité purement théorique si le projet est adopté);

— soit s'affilier au régime des nouveaux affiliés;

— soit conclure une convention avec une institution de prévoyance;

— soit prendre elle-même en charge les pensions de son personnel.

Il est parfaitement concevable que le personnel communal nommé à titre définitif soit affilié au régime des nouveaux affiliés et qu'une convention soit conclue avec une institution de prévoyance pour le personnel nommé à titre définitif du CPAS de la même commune, tandis qu'un régime et une caisse de pension seraient institués pour les agents définitifs d'une intercommunale dont la même commune fait partie.

Il convient de souligner que le régime de pension institué par la nouvelle loi communale ne s'applique qu'aux agents définitifs des pouvoirs locaux. Les ad-

besturen. Een plaatselijk bestuur in de vorm van een zuiver privaatrechtelijke vzw waarvan het personeel niet vastbenoemd zou kunnen worden, valt dus niet onder het toepassingsgebied van dit ontwerp.

3. Met betrekking tot de bestemming van de boni inzake kinderbijslag

De lokale overheden die niet aangesloten zijn bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten (RSZ-PPO) krijgen de bijdrage bedoeld in artikel 9, eerste lid, niet. Zij verliezen echter niets : hun aandeel in de opbrengsten van het reservefonds van de kinderbijslag, dat in verhouding staat tot hun loonsom, blijft boekhoudkundig gezien opgenomen in het reservefonds van de RSZ-PPO.

Dat aandeel wordt evenwel geblokkeerd, in die zin dat de besturen er niet kunnen over beschikken.

4. Met betrekking tot de samenstelling en evolutie van het reservefonds

4.1. Het reservefonds van de RSZ-PPO op 31 december 1991 bestond uit :

a. reservefonds van het stelsel van de gezinsprestaties :

— rollend fonds voorafbetaling gezinsprestatie (theoretisch — niet mobiliseerbaar) : 991,9 miljoen frank;

— rollend fonds voorschotten pensioenen Ministerie van Financiën (theoretisch — niet mobiliseerbaar) : 780,0 miljoen frank;

— beschikbare reserves : 4 243,6 miljoen frank;
6 015,5 miljoen frank;

b. reservefonds van het stelsel van de pensioenbedragen voor het vastbenoemd gemeentepersoneel :

— soort buffer — het betreft het teveel of respectievelijk tekort geïnde bedrag aan pensioenbijdragen op basis van de jaarlijks vastgestelde omslagcoëfficiënt (raming loonmassa/raming pensioenmassa);

— met dit teveel respectievelijk tekort wordt rekening gehouden bij de vaststelling van de omslagcoëfficiënt voor het daaropvolgende jaar : **772,1 miljoen frank;**

c. reservefonds van het huurgebouw Wetstraat, 66 : 55,5 miljoen frank;

d. reservefonds van de gemeenschappelijke sociale dienst : 48,9 miljoen frank;

e. fondsen van het vastgoed (netto-waarde na afschrijving van gebouwen voor eigen administratief gebruik) : 747,9 miljoen frank;

f. niet-geaffecteerde reserves : sociale-zekerheidsbijdragen geïnd op 31 december waarvan de verde-

ministrations locales ayant adopté la forme d'une asbl de droit privé, dont le personnel ne peut être nommé à titre définitif, ne relèvent donc pas du champ d'application du projet à l'examen.

3. En ce qui concerne l'affectation du boni en matière d'allocations familiales

Les administrations locales non affiliées à l'Office National de Sécurité Sociale des Administrations Provinciales et Locales (ONSS-APL) ne pourront bénéficier de la contribution visée à l'article 9, alinéa 1er, du texte proposé. Toutefois, elles ne perdent rien : leur part des produits du fonds de réserve relatif aux allocations familiales, proportionnelle à leur masse salariale, reste inscrite — sur le plan comptable — au fonds de réserve de l'ONSS-APL.

Cette part est cependant bloquée en ce sens que ces administrations ne peuvent en disposer.

4. En ce qui concerne la composition et l'évolution du fonds de réserve

4.1. Au 31 décembre 1991, le fonds de réserve de l'ONSS-APL se composait de :

a. fonds de réserve du régime des prestations familiales :

— fonds de roulement paiement anticipé des prestations familiales (théorique — non mobilisable) : 991,9 millions de francs;

— fonds de roulement provisions pensions Ministère des Finances (non mobilisable en théorie) : 780,0 millions de francs;

— réserves disponibles : 4 243,6 millions de francs;
6 015,5 millions de francs;

b. fonds de réserve du régime des cotisations de pension pour le personnel communal nommé :

— sorte de tampon — il s'agit de l'excédent/déficit au niveau de la perception des cotisations de pension sur la base du coefficient annuel de répartition (estimation masse salariale/estimation masse des pensions);

— on tient compte de cet excédent/déficit lors de la fixation du coefficient de répartition de l'année suivante : **772,1 millions de francs;**

c. fonds de réserve du bâtiment loué rue de la Loi, 66 : 55,5 millions de francs;

d. fonds de réserve du service social commun : 48,9 millions de francs;

e. fonds de l'immobilier (valeur nette après amortissement des bâtiments pour usage administratif propre) : 747,9 millions de francs;

f. réserves non affectées : cotisations de sécurité sociale perçues au 31 décembre qui seront réparties

ling naar de sociale-zekerheidsinstellingen de dagen daaropvolgend zal geschieden : **3 343,1 miljoen frank**.

Op 31 december 1991 bedroeg het totaal : **10 983,3 miljoen frank**

4.2. Wanneer gesproken wordt over het inzetten van het reservefonds van de instelling om de stijging van de pensioenlasten van de lokale sector te milderen, gaat het uitsluitend over de jaarlijkse aangroei van de beschikbare reserves (punt a, derde streepje — « beschikbare reserves »).

Door het jaarlijks afnemen van deze beschikbare reserves, zal het reservefonds op zijn huidig niveau worden gehandhaafd en niet langer jaarlijks toenemen.

4.3. Deze beschikbare reserves (na het jaarlijks op peil brengen van de twee rollende fondsen voor het goed beheer) evolueerden als volgt :

entre les institutions de sécurité sociale dans les jours suivants : **3 343,1 millions de francs**.

Au 31 décembre 1991, le montant total atteignait **10 983,3 millions de francs**

4.2. Lorsqu'il est question de faire appel au fonds de réserve de l'institution pour tempérer l'augmentation des charges des pensions du secteur local, il s'agit exclusivement de prélever l'augmentation annuelle des réserves disponibles (point a, troisième tiret — « réserves disponibles »).

Du fait de ce prélèvement opéré annuellement sur les réserves disponibles, le fonds de réserve se maintiendra à son niveau actuel et n'augmentera plus tous les ans.

4.3. Ces réserves disponibles (après l'ajustement annuel des deux fonds de roulement pour la bonne gestion) ont connu l'évolution suivante :

Situatie op — Situation au	Bedrag — Montant	Jaarlijkse aangroei — Croissance annuelle
31.12.1985	631 518 623	
31.12.1986	1 485 110 453	+ 853 591 830
31.12.1987	706 633 955	- 778 476 498 ⁽¹⁾
31.12.1988	1 206 386 983	+ 499 753 028
31.12.1989	1 910 125 402	+ 703 738 419
31.12.1990	2 938 167 354	+ 1 028 041 952
31.12.1991	4 243 607 852	+ 1 305 440 498

⁽¹⁾ + 421 523 502 - 1 200 000 000 = - 778 476 498

Het betrof de door de regering besliste overdracht van 1 200 000 000 frank naar de Administratie van Pensioenen op het ogenblik van de overname van de Omslagkas van Binnenlandse Zaken naar de RSZ-PPO.

4.4. De jaarlijks inzetbare aangroei van het reservefonds is bijgevolg nauwkeurig becijferbaar op het ogenblik van de afsluiting van de rekeningen van het vorige dienstjaar (omstreeks augustus/september), met andere woorden, dit cijfer is bekend op het ogenblik dat de omslagcoëfficiënt voor het daaropvolgende jaar moet worden vastgesteld en meegedeeld aan de besturen (omstreeks september/oktober).

Het bedrag van deze aangroei is vanzelfsprekend in functie van de schommelingen van de rentevoeten (intresten) en de demografische evolutie (boni kinderbijslag).

Voor 1991 is het bedrag van 1 305 440 498 afkomstig van :

- 643 885 779 : gerealiseerde intresten en
- 661 554 719 : boni kinderbijslag (netto-bedrag).

⁽¹⁾ + 421 523 502 - 1 200 000 000 = - 778 476 498

Il s'agissait du transfert, décidé par le Gouvernement, d'un montant de 1 200 000 000 de francs à l'Administration des Pensions au moment du passage de la Caisse de répartition de l'Intérieur à l'ONSS-APL.

4.4. L'accroissement du fonds de réserve pouvant être utilisé chaque année peut, par conséquent, être chiffré avec précision au moment de la clôture des comptes de l'exercice précédent (vers août/septembre), ce qui signifie que ce chiffre est connu au moment où le coefficient de répartition pour l'année suivante doit être fixé et communiqué aux administrations (vers septembre/octobre).

Le montant de cet accroissement varie évidemment en fonction des fluctuations des taux d'intérêt (intérêts) et en fonction de l'évolution démographique (boni allocations familiales).

Pour 1991, le montant de 1 305 440 498 francs se décomposait comme suit :

- 643 885 779 francs : intérêts réalisés et
- 661 554 719 francs : boni allocations familiales (montant net).

5. Met betrekking tot de weerslag van het wetsontwerp op de financiële positie van de RSZ-PPO

Vooreerst is voorzien in een duidelijk gescheiden beheer. Naast het huidige « gemeenschappelijk pensioenstelsel van de lokale overheden » wordt binnen de RSZ-PPO een tweede afzonderlijk beheerd « stelsel van de nieuwe bij de Rijksdienst aangeslotenen » opgericht.

Verder steunt de financiering van beide stelsels op het repartitiestelsel. Dit wil zeggen dat jaarlijks een evenwicht wordt nagestreefd tussen enerzijds de ontvangsten, zijnde de bijdragen van de aangeslotenen, en anderzijds de uitgaven, zijnde de pensioenuitgaven.

Indien de omslagcoëfficiënt, die wordt vastgelegd op het einde van het voorgaande jaar, over- of onder-raamd is dan wordt met het teveel of tekort rekening gehouden wanneer het bijdragepercentage voor het daaropvolgende jaar wordt bepaald. De afwijking wordt financieel opgevangen door een buffer reservefonds.

6. Met betrekking tot de weerslag van de aansluiting bij het stelsel van de nieuwe aangeslotenen van gemeenten met een verschillende pensioenlast

Voor het jaar van de inwerkingtreding van het ontwerp is het bijdragepercentage van het stelsel van de nieuwe aangeslotenen gelijk aan dat van het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de lokale overheden. Voor de jaren daarna evolueren de bijdragepercentages van beide stelsels onafhankelijk van elkaar (onder voorbehoud van de tussenkomst van het egalisatiefonds).

Veronderstellen we dat de bijdragevoet voor 1994 26 % zou zijn en dat in gemeente A de pensioenlast 50 % van de wedde bedraagt en in gemeente B 35 %. Voor gemeente A wordt door het stelsel van de nieuwe aangeslotenen de geraamde last van de nieuwe pensioenen voor 1994 gedragen evenals een gedeelte van de lopende pensioenen. Dit gedeelte is gelijk aan 26 % van de geraamde weddemassa van gemeente A in 1994, verminderd met de geraamde massa van de in 1994 toe te kennen pensioenen. De rest van de lopende pensioenen (met daarin de oudste) blijft ten laste van gemeente A. Voor gemeente B wordt door het stelsel van de nieuwe aangeslotenen volgens dezelfde criteria een pensioenlast gedragen gelijk aan 26 % van de geraamde weddemassa van gemeente B in 1994. De pensioenmassa die ten laste blijft van gemeente B, zal dus kleiner zijn dan die voor gemeente A.

Voor 1995 zal dan een bijdragevoet voor het stelsel van de nieuwe aangeslotenen bepaald worden in functie van de geraamde weddemassa voor 1995 van de deelnemende plaatselijke besturen en in functie van de geraamde pensioenmassa voor hetzelfde jaar, in casu de overgenomen pensioenen van het verleden, de in 1994 toegekende pensioenen en de in 1995 toe te kennen pensioenen, verminderd met de pen-

5. Concernant l'incidence du projet de loi sur la situation financière de l'ONSS-APL

Tout d'abord, le projet instaure une gestion nettement séparée. A côté de l'actuel « régime commun de pension des pouvoirs locaux », il est créé, au sein de l'ONSS-APL, un deuxième régime, géré séparément : à savoir « le régime des nouveaux affiliés à l'Office ».

Ensuite, le financement des deux régimes est fondé sur le système de la répartition. Cela signifie que l'on s'efforce de réaliser chaque année un équilibre entre, d'une part, les recettes, c'est-à-dire les cotisations des affiliés et, d'autre part, les dépenses, c'est-à-dire les dépenses de pensions.

Si le coefficient de répartition, qui est fixé à la fin de l'exercice précédent, a été sous-évalué ou surévalué, il est tenu compte de la différence en moins ou en plus lors de la fixation du taux de la cotisation pour l'année suivante. La différence est compensée financièrement par un fonds de réserve « tampon ».

6. En ce qui concerne l'incidence de l'affiliation au régime des nouveaux affiliés des communes ayant des charges de pensions différentes

Pour l'année de l'entrée en vigueur de la loi, le taux de cotisation du régime des nouveaux affiliés est égal à celui du régime de pensions commun des pouvoirs locaux. Pour les années suivantes, les taux de cotisation des deux régimes évolueront indépendamment l'un de l'autre (sous réserve de l'intervention du fonds d'égalisation).

Supposons que le taux de cotisation pour 1994 soit de 26 % et que les charges de pensions représentent 50 % du traitement dans la commune A et 35 % du traitement dans la commune B. Dans la commune A, le régime des nouveaux affiliés supporte le montant estimé de la charge des nouvelles pensions ainsi qu'une partie des pensions en cours. Cette partie équivaut à 26 % du montant estimé de la masse salariale pour 1994 de la commune A, diminués du montant estimé de la masse des pensions à octroyer en 1994. Le reste des pensions en cours (y compris les plus anciennes) demeure à charge de la commune A. Dans la commune B, le régime des nouveaux affiliés supporte, suivant les mêmes critères, une charge de pensions égale à 26 % du montant estimé de la masse salariale de la commune B de 1994. La masse des pensions restant à charge de la commune B sera donc inférieure à celle restant à charge de la commune A.

Pour 1995, le taux de cotisation pour le régime des nouveaux affiliés sera donc déterminé en fonction de l'estimation pour 1995 de la masse salariale des administrations locales participantes et en fonction de l'estimation de la masse de pensions pour la même année, en l'occurrence les pensions du passé dont la charge est reprise, les pensions octroyées en 1994 et les pensions à allouer en 1995, diminuées des pen-

sioenen die in de loop van 1994 of 1995 ophielden of ophouden te bestaan. De pensioenlast van het verleden die ten laste is gebleven van de gemeenten A en B, blijft te hunnen laste en beïnvloedt dus de bijdragevoet van het stelsel van de nieuw aangeslotenen niet.

7. Met betrekking tot de prognoses inzake bijdragevoeten wanneer alle niet-aangesloten gemeenten aansluiten

Zonder kennis van de leeftijdsstructuur van het personeels- en gepensioneerdbestand is het onmogelijk een prognose te maken van de bijdragevoet wanneer alle niet-aangesloten gemeenten zouden aansluiten. Een significant gegeven is de verhouding van de pensioenlast ten opzichte van de loonsom. Voor 1991 bedroeg dit percentage voor de plaatselijke besturen aangesloten bij het gemeenschappelijk stelsel voor de lokale pensioenen 21,5 %. Voor de niet-aangesloten besturen was dat percentage 38,1 %.

De middelen die jaarlijks voor het egalisatiefonds worden gereserveerd, kunnen voorts worden geraamd op 300 miljoen frank. De opbrengst van dit fonds wordt bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, toegewezen aan het stelsel dat de snelste stijging van bijdragepercentage kent. Daar het aandeel van de stad Gent bijvoorbeeld in de loonlast van de nog niet aangesloten besturen ongeveer 5,8 % bedraagt, zal de tussenkomst vanuit het egalisatiefonds ten gunste van de stad maximaal 17 tot 18 miljoen frank per jaar kunnen bedragen.

Het wetsontwerp voorziet eveneens in de oprichting van een Bijzondere Commissie van de pensioenen van de plaatselijke besturen. Deze commissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van alle betrokken partijen, zal als eerste opdracht krijgen het ontwikkelen van een software waarmee de besturen hun toekomstige pensioenlast zullen kunnen ramen.

Voor de aangesloten besturen bedroeg de bijdragevoet in 1991 21,5 %. In de veronderstelling dat Gent, zowel stad als OCMW, voor al het vastbenoemd personeel aangesloten zou zijn bij de RSZ-PPO, dan zou het omslagpercentage voor 1991 ongeveer 23,3 % bedragen. In werkelijkheid is de verhouding pensioenlast van de niet-aangesloten gepensioneerden ten overstaan van de loonlast van het niet-aangesloten actief vastbenoemd personeel voor het beschouwde jaar gelijk aan 42,3 %.

In 1993 zouden de middelen die via het reservefonds zouden gemobiliseerd kunnen worden (resultaten 1991), 1 305,4 miljoen frank bedragen. Deze worden verdeeld over de besturen *pro rata* van de statutaire loonsom. *In globo* leidt dit tot een vermindering van het bijdragepercentage, zowel voor aangesloten als niet-aangesloten besturen, van 1,4 %. Voor de stad Gent betekent dit een jaarlijkse tussenkomst in de pensioenlast van ongeveer 60 miljoen

sions qui se sont éteintes ou s'éteindront dans le courant de 1994 ou 1995. Les pensions du passé qui sont restées à charge des communes A et B restent à leur charge et n'influencent donc nullement le taux de cotisation du régime des nouveaux affiliés.

7. En ce qui concerne les prévisions relatives aux taux de cotisation en cas d'affiliation de toutes les communes non affiliées

Il est impossible de prévoir le taux de cotisation en cas d'affiliation de toutes les communes non affiliées sans connaître la structure d'âge des membres du personnel et des pensionnés. Le rapport entre la charge de pensions et la masse salariale constitue, à cet égard, une donnée significative. En 1991, ce rapport était de 21,5 % pour les administrations locales affiliées au régime commun de pension des pouvoirs locaux et de 38,1 % pour les pouvoirs non affiliés.

Par ailleurs, les moyens financiers affectés annuellement au fonds d'égalisation peuvent être estimés à 300 millions de francs. Les ressources de ce fonds seront affectées, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, au régime présentant l'augmentation la plus rapide du taux de cotisation. Etant donné que la part de la ville de Gand, par exemple, dans la charge salariale des administrations non encore affiliées s'élève à environ 5,8 %, l'intervention du fonds d'égalisation en faveur de la ville ne pourra excéder 17 à 18 millions de francs par an.

Le projet de loi à l'examen prévoit également la création d'une Commission spéciale des pensions des administrations locales. La première mission de cette commission, composée de représentants de toutes les parties concernées, sera de mettre au point un logiciel qui devra permettre aux administrations de prévoir leur charge future en matière de pensions.

En 1991, le taux de cotisation était de 21,5 % pour les administrations affiliées. Dans l'hypothèse où Gand serait affiliée à l'ONSS-APL pour tous les agents de la ville et du CPAS nommés à titre définitif, le pourcentage de répartition serait d'environ 23,3 % pour 1991. En réalité, le rapport entre la charge de pension des pensionnés non affiliés et la charge salariale des agents nommés à titre définitif, en activité de service et non affiliés est égal à 42,3 % pour l'année considérée.

En 1993, les moyens financiers qui pourraient être puisés dans le fonds de réserve (résultats 1991) s'élèveraient à 1 305,4 millions de francs. Ils seront répartis entre les administrations au *pro rata* de la masse salariale des agents statutaires. On peut dire, en gros, qu'il en résultera une diminution de 1,4 % du taux de cotisation, tant pour les administrations affiliées que pour les administrations non affiliées. Si la ville de Gand s'affiliait à l'ONSS-APL ou à une insti-

indien geopteerd wordt voor aansluiting bij RSZ-PPO of bij een verzorgingsinstelling.

8. Betreffende de conclusies van het rapport van de RSZ-PPO

De principes van het ontwerp dat ter bespreking ligt, zijn grotendeels gebaseerd op de conclusies van dat rapport :

1° Aan de eerste voorwaarde, die betrekking heeft op de haalbaarheid van het financieringssysteem van de pensioenlast, wordt tegemoetgekomen door artikel 5, tweede lid, van de voorgestelde tekst dat bepaalt dat het stelsel van de nieuwe bij de Rijksdienst aangesloten en het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de lokale besturen afzonderlijk worden beheerd. Op die manier moeten de reeds eerder aangesloten gemeenten niet de pensioenlast dragen die voortvloeit uit de aansluiting van nieuwe gemeentelijke overheidsdiensten.

2° Aan de tweede voorwaarde, die verband houdt met de progressiviteit, wordt voldaan door artikel 4, § 2, tweede lid, van het ontwerp, dat bepaalt dat de op de datum van aansluiting lopende pensioenen met de meest recente ingangsdatum bij voorrang worden overgenomen.

3° Aan de derde voorwaarde, die betrekking heeft op de stabilisering van het tewerkgestelde personeel, wordt tegemoetgekomen door artikel 4, § 3, dat bepaalt dat er, om voor het betrokken lokaal bestuur de last van de op de datum van aansluiting (bij de RSZ-PPO) lopende pensioenen en de geraamde loonmassa in het jaar van aansluiting te bepalen, rekening wordt gehouden met de stijgingen van de pensioenlast en met de veranderingen van de loonmassa, die zich voordoen na de aansluiting en die het gevolg zijn van de toepassing van hoofdstuk VI van titel III van de programmawet van 22 december 1989 betreffende het vervroegd pensioen voor de personeelsleden van de gemeenten en van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die met hun toezichthoudende overheid een leningsovereenkomst hebben gesloten waaraan voorwaarden inzake financiële gezondmaking zijn gekoppeld.

4° Wat de vierde voorwaarde betreft — met name de verminderde groei van de pensioenbijdragen door de wijze waarop de toekomstige kinderbijslagoverschotten en de opbrengsten van de financiële opbrengst van het reservefonds kinderbijslag RSZ-PPO worden aangewend — betekent het voorliggende ontwerp allerm minst een aderlating in de sector kinderbijslagen, of in het bestaande volume van de RSZ-PPO-reserve; het ontwerp (artikel 9) houdt alleen in dat de opbrengst van de (toekomstige) groei van de beschikbare RSZ-PPO-reserves wordt afgeroomd (4 243,6 miljard, eind 1991).

5° De vijfde voorwaarde inzake een grotere eenvormigheid in de pensioenberekening, komt in artikel 6 van het ontwerp aan bod.

tution de prévoyance, cela impliquerait pour elle une intervention annuelle de quelque 60 millions dans la charge de pensions.

8. En ce qui concerne les conclusions du rapport de l'ONSS-APL

Les principes du projet à l'examen s'inspirent pour la plus grande partie des conclusions de ce rapport :

1° La première condition, afférente à la praticabilité du système de financement des charges de pension, est rencontrée par l'article 5, alinéa 2, du texte proposé qui prévoit que le régime des nouveaux affiliés à l'ONSS-APL fait l'objet d'une gestion distincte de celle du régime commun de pension des pouvoirs locaux. Ainsi, les communes anciennement affiliées ne doivent pas supporter les charges de pension découlant de l'affiliation de nouvelles administrations communales.

2° La deuxième condition, relative à la progressivité, est assurée par l'article 4, § 2, alinéa 2, du projet, qui précise que les pensions en cours à la date d'affiliation et dont la date de prise de cours est la plus récente, sont reprises par priorité.

3° La troisième condition, relative à la stabilisation du personnel occupé, se retrouve à l'article 4, § 3, qui stipule que pour déterminer la charge des pensions de l'administration locale concernée en cours à la date d'affiliation (à l'ONSS-APL) et la masse salariale estimée de cette année d'affiliation, il est tenu compte des augmentations de charge de pension et des variations de masse salariale, postérieures à l'affiliation et résultant de l'application du chapitre VI du titre III de la loi-programme du 22 décembre 1989 relatif à la pension anticipée des agents des communes et des centres publics d'aide sociale qui ont passé avec leur autorité de tutelle une convention de prêt conditionné par des mesures d'assainissement financier.

4° En ce qui concerne la quatrième condition — à savoir la diminution de l'accroissement du taux de cotisation pension par l'affectation des boni futurs du secteur des allocations familiales et du produit du rendement financier du fonds de réserve relatif aux allocations familiales de l'ONSS-APL — le projet à l'examen n'opère nullement une ponction dans le secteur des allocations familiales ni dans le volume existant des réserves de l'ONSS-APL; il se limite (article 9) simplement à éroder chaque année le produit de l'accroissement (futur) des réserves disponibles de l'ONSS-APL (4 243,6 milliards à la fin de 1991).

5° La cinquième condition, relative à l'uniformisation du calcul des pensions, est rencontrée par l'article 6 du projet.

6° De zesde voorwaarde komt in voormeld RSZ-PPO-rapport niet voor. Theoretisch kan het systeem van solidariteit tussen de gemeenten in het gedrang komen door de toename van het percentage tijdelijk of contractueel personeel in verhouding tot het statutair personeel : de gemeentepensioenen worden immers door de bijdragen voor het statutair personeel bekostigd. Praktisch gesproken, hoeft dat gevaar echter niet noodzakelijk te bestaan.

9. Het vraagstuk van de gemeenten die bij een verzorgingsinstelling zijn aangesloten

Er werd een consensus nagestreefd die de belangen van die gemeenten niet zou veronachtzamen. Dat leidde tot een vergelijk : de bij de RSZ-PPO aangesloten gemeenten kunnen op het reservefonds van die Rijksdienst en op het (toekomstige) egalisatiefonds een beroep doen; de bij de OMOB aangesloten gemeenten kunnen bij het reservefonds terecht. Aldus komt men inzake de financiering van de pensioenen tot meer solidariteit tussen de gemeenten.

10. Betaling van de pensioenbijdragen

Voor de thans bij de RSZ-PPO aangesloten gemeenten verandert er niets ten gevolge van het voorliggende ontwerp.

Voor de gemeenten die bij een verzorgingsinstelling (zoals de OMOB) zijn aangesloten, bepaalt artikel 7 van de voorgestelde tekst dat de Rijksdienst bij overeenkomst en met het voorafgaande akkoord van het plaatselijk bestuur, belast kan worden met de inning van de bijdragen die nodig zijn voor de financiering van de huidige en toekomstige pensioenen van de personeelsleden, alsook van de pensioenen van hun rechthebbenden.

*
* *

Een lid wijst erop dat sommige steden en gemeenten voor de betaling van de pensioenbijdragen voor hun personeelsleden niet bij de RSZ-PPO (de vroegere Omslagkas voor gemeentelijke pensioenen) zijn aangesloten. Daartegenover staat dat zij met een verzorgingsinstelling, zoals OMOB, een overeenkomst inzake de spreiding van de pensioenlasten hebben gesloten. De betaling van deze pensioenen valt overigens ten laste van deze laatste instelling. Brengt dit wetsontwerp enige verandering in deze situatie ?

Dit wetsontwerp wijzigt kennelijk de huidige regeling waarbij de gemeenten jaarlijks pensioenbijdragen voor de betaling van provisies betalen. Wat is de exacte situatie in dat verband ?

*
* *

6° La sixième condition n'est quant à elle pas reprise dans le rapport de l'ONSS-APL précité. En théorie, le système de la solidarisation entre communes peut être menacé par l'augmentation de la part du personnel temporaire ou contractuel par rapport à celle du personnel statutaire : en effet, les pensions communales sont financées pour les cotisations des agents statutaires. Toutefois, cette menace ne se présente pas nécessairement dans la pratique.

9. En ce qui concerne la problématique des communes affiliées à des institutions de prévoyance

Un consensus a été recherché qui puisse également tenir compte des intérêts de ces communes. Un équilibre a pu être atteint en ce sens que pour les communes affiliées à l'ONSS-APL, le fonds de réserve de cet office et le (futur) fonds d'égalisation seront impliqués, tandis que pour les communes affiliées à la SMAP, le fonds de réserve entre en ligne de compte : on tend ainsi à une plus grande solidarisation entre communes en ce qui concerne le financement des pensions.

10. En ce qui concerne le mode de paiement des cotisations de pension

Le projet à l'examen ne change rien à cet égard pour les communes affiliées à ce jour à l'ONSS-APL.

En ce qui concerne les communes affiliées à une institution de prévoyance (comme la SMAP), l'article 7 du texte proposé prévoit que l'Office peut, par convention avec cette institution et moyennant l'accord préalable de l'administration locale, être chargé de la perception des cotisations nécessaires au financement des actuelles et futures pensions des membres du personnel ainsi que des pensions des ayants droit de ceux-ci.

*
* *

Un membre fait remarquer que certaines villes et communes présentent la particularité d'être affiliées à l'ONSS-APL pour le paiement des cotisations de pension de leurs agents (anciennement la Caisse de répartition des pensions communales), tout en ayant conclu avec une institution de prévoyance comme la SMAP, une convention relative à l'étalement des charges de pensions, cette dernière étant par ailleurs chargée du paiement de ces mêmes pensions. Est-ce que le projet change quelque chose à cette situation ?

Par ailleurs, le projet à l'examen paraît modifier le système actuel de paiement annuel par les communes des cotisations de pension, en instaurant le paiement de provisions. Qu'en est-il précisément ?

*
* *

De Minister antwoordt dat de gemeenten in het kader van hun autonomie voor de financiering van de pensioenen van hun ambtenaren momenteel een gemengde regeling kunnen hanteren. Een dergelijke regeling houdt in dat de gemeenten zich bij de RSZ-PPO aansluiten en tegelijk met een verzorgingsinstelling (zoals OMOB) een overeenkomst met het oog op de financiering van de spreiding van de pensioenlasten aangaan. Ook na de inwerkingtreding van de bepalingen van dit wetsontwerp zullen de gemeenten van deze mogelijkheid gebruik kunnen maken.

Voor het overige zal de (toekomstige) bijzondere commissie van de pensioenen van de lokale besturen tot doel hebben alle nuttige informatie te verstrekken aan de gemeenten die van deze financieringsregeling gebruik willen maken.

De Minister brengt overigens in herinnering dat het besproken ontwerp niets verandert op het stuk van de betaling van de pensioenbijdragen door de gemeenten. In dat verband verwijst hij naar de hierboven gegeven antwoorden (punt 10).

Voorts preciseert hij dat de voorgestelde tekst niets wijzigt aan de wijze waarop de eigenlijke gemeentepensioenen worden betaald (betaling door de Centrale Dienst voor Vaste Uitgaven van de Rijksdienst voor Pensioenen of door een verzorgingsinstelling zoals de OMOB).

*
* *

Tenslotte verstrekt *de minister* een lijst van de gemeenten die niet aangesloten zijn bij het RSZ-PPO.

A. Vlaams Gewest

- Antwerpen
- Gent (*)
- Aalst
- Oostende
- Turnhout
- Lier
- Tongeren (*)
- Ronse (*)
- Gemeenten aangesloten bij de provinciale pensioenkas (*):
  - Genk
  - Heusden-Zolder
  - Houthalen-Helchteren
  - Maaseik
  - Zonhoven
  - Diepenbeek
  - Tessenderlo
  - Neerpelt
  - Lummen
  - Meeuwen-Gruitrode

(*) Aangesloten bij OMOB.

Le Minsitre répond que dans le cadre de leur autonomie, les communes peuvent (et pourront encore une fois le projet adopté) recourir à une formule mixte pour le financement des pensions de leurs agents à savoir l'affiliation à l'ONSS-APL d'une part et la conclusion avec une institution de prévoyance (comme la SMAP) d'une convention de financement relative à l'étalement des charges de pension, d'autre part.

Au demeurant, un des objectifs de la (future) commission spéciale des Pensions des administrations locales sera de fournir tous les renseignements utiles aux communes qui désirent recourir à cette formule de financement.

Par ailleurs, le Ministre rappelle que le projet à l'examen ne modifie rien quant au paiement des cotisations de pension par les communes. Il renvoie à cet égard aux réponses fournies ci-avant (point 10).

Il précise également que le texte proposé ne modifie rien au mode de paiement des pensions communales elles-mêmes (paiement par le Service Central des Dépenses fixes de l'administration des pensions de l'Etat ou par l'institution de prévoyance comme la SMAP).

*
* *

Enfin, *le ministre* fournit une liste des communes non-affiliées à l'ONSS-APL

A. Région flamande

- Anvers
- Gand (*)
- Alost
- Ostende
- Turnhout
- Lierre
- Tongres (*)
- Renaix (*)
- Communes affiliées auprès de la Caisse provinciale de pensions (*):
  - Genk
  - Heusden-Zolder
  - Houthalen-Helchteren
  - Maaseik
  - Zonhoven
  - Diepenbeek
  - Tessenderlo
  - Neerpelt
  - Lummen
  - Meeuwen-Gruitrode

(*) Affiliées à la SMAP.

- Borgloon
- Hechtel-Eksel

B. Waals Gewest

- Luik (*)
- Charleroi (*)
- Namen
- Seraing (*)
- Verviers

C. Brussels Gewest

- Brussel
- Schaarbeek
- Elsene
- Anderlecht
- Ukkel
- Sint-Jans-Molenbeek
- Vorst
- Etterbeek
- Sint-Gillis
- Sint-Pieters-Woluwe
- Jette
- Evere
- Oudergem
- Sint-Joost-Ten-Node
- Sint-Agatha-Berchem
- Koekelberg

**IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING
EN STEMMINGEN**

Art. 1 tot 5

Over deze artikelen worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt. Ze worden aangenomen met 11 tegen 2 stemmen.

De correcte nederlandse vertaling van « masse salariale », een term die voor de eerste maal voorkomt in artikel 4, § 2, tweede lid, is « loonmassa » en niet « loonsom ». Deze technische verbetering dient ook in de andere artikelen te worden aangebracht.

Art. 6

Een lid wijst erop dat overeenkomstig artikel 6, tweede zin, ieder aanvullend voordeel inzake pensioen dat aan de personeelsleden van de plaatselijke besturen toegekend wordt, ten laste blijft van het plaatselijk bestuur.

Spreker vraagt wat precies bedoeld wordt met « ieder aanvullend voordeel ».

(*) Aangesloten bij OMOB.

- Borgloon
- Hechtel-Eksel

B. Région wallonne

- Liège (*)
- Charleroi (*)
- Namur
- Serain (*)
- Verviers

C. Région bruxelloise

- Bruxelles
- Schaerbeek
- Ixelles
- Anderlecht
- Uccle
- Molenbeek-Saint-Jean
- Forest
- Etterbeek
- Saint-Gilles
- Woluwe-Saint-Pierre
- Jette
- Evere
- Auderghem
- Saint-Josse-Ten-Node
- Berchem-Sainte-Agathe
- Koekelberg

**IV. — DISCUSSION DES ARTICLES
ET VOTES**

Art. 1 à 5

Ces articles n'appellent pas de commentaires particuliers et sont adoptés par 11 voix contre 2.

La traduction néerlandaise correcte de « masse salariale », expression qui figure pour la première fois à l'article 4, § 2, est « loonmassa », et non « loonsom ». Cette correction technique doit également être apportée dans les autres articles.

Art. 6

Un membre fait observer qu'aux termes de l'article 6, deuxième phrase, tout avantage complémentaire accordé en matière de pension aux agents des administrations locales demeure à charge de l'administration locale.

L'intervenant demande ce qu'il y a lieu d'entendre par « tout avantage complémentaire ».

(*) Affiliées à la SMAP.

Gaat het om extra-legale voordelen of worden ook hogere barema's als aanvullend voordeel beschouwd ?

Indien een plaatselijk bestuur hogere weddebarema's toepast, wordt de door dit bestuur aan de RSZ-PPO te betalen pensioenbijdrage berekend op basis van die hogere barema's ?

Volgens spreker zou het niet logisch zijn dat de hieruit voortvloeiende supplementaire pensioenlast door het plaatselijk bestuur moet worden gedragen.

De Minister van Pensioenen verwijst naar zijn antwoord verstrekt tijdens de algemene bespreking.

Hij herinnert eraan dat van sommige regelingen (onder andere inzake vaststelling van de pensioenleeftijd, cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen enz. door de plaatselijke besturen niet mag worden afgeweken.

Voor een aantal andere aspecten zijn de gemeenten nog wel bevoegd autonoom op te treden (onder andere vaststelling van de berekeningsmodaliteiten en van de wedde waarop het pensioen berekend wordt).

De Minister legt voorts uit dat de voogdij-instansies ervoor waken dat de door plaatselijke besturen toegekende barema's binnen bepaalde perken blijven. In dat geval wordt de bijkomende pensioenlast gesolidariseerd.

Het lid concludeert hieruit dat de bijkomende pensioenlast dus niet ten laste is van het plaatselijk bestuur indien de hogere barema's die desgevallend worden toegepast binnen de door de voogdijoverheden opgelegde limieten blijven.

Dit wordt door *de Minister* bevestigd.

Volgens *het lid* blijft de tekst van artikel 6 dubbelzinnig. Ware het niet beter de aanhef van de tweede zin te wijzigen als volgt : « Ieder aanvullend voordeel inzake pensioenen, weddevoordelen uitgezonderd, ... » ?

De Minister pleit voor het behoud van de tekst. Hij wenst te vermijden dat door bepaalde technieken de voorschriften worden omzeild.

Artikel 6 wordt aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 7

De Voorzitter stelt voor in de tweede zin van paragraaf 2 de woorden « Hij beperkt eveneens het bedrag en de voorwaarden van toepassing van de verhogingen en verwijlntresten ... » te vervangen door de woorden « Hij bepaalt eveneens het bedrag en de toepassingsvoorwaarden van de verhogingen en verwijlntresten ... » ten einde de tekst in overeenstemming te brengen met artikel 15, paragraaf 2. Deze tekstcorrectie wordt door de Commissie aangenomen.

S'agit-il d'avantages extra-légaux ou faut-il considérer que des barèmes plus élevés constituent aussi un avantage complémentaire ?

Si une administration locale applique des barèmes plus élevés, les cotisations de pension dues par cette administration à l'ONSS-APL sont-elles calculées sur la base de ces barèmes plus élevés ?

L'intervenant estime qu'il ne serait pas logique que la charge de pension supplémentaire qui en résulte doive être supportée par l'administration locale.

Le Ministre des Pensions renvoie à la réponse qu'il a fournie au cours de la discussion générale.

Il rappelle que les pouvoirs locaux ne peuvent déroger à certaines règles (notamment en ce qui concerne la fixation de l'âge de la retraite et le cumul d'une pension de survie et d'une pension de retraite).

En revanche, les communes jouissent encore d'une certaine autonomie dans d'autres matières (notamment la détermination du mode de calcul et du traitement de référence pour le calcul de la pension).

Le Ministre fait en outre observer que les autorités de tutelle veillent à ce que les barèmes accordés par les pouvoirs locaux ne dépassent pas certaines limites. Dans ce cas, la charge supplémentaire de pension est solidarisée.

Le membre en conclut que la charge supplémentaire de pension n'est dès lors pas supportée par les pouvoirs locaux si les barèmes plus élevés qui sont éventuellement appliqués ne dépassent pas les limites fixées par les autorités de tutelle.

Le Ministre confirme cette analyse.

Le membre estime que le libellé de l'article 6 est ambigu. Ne serait-il pas préférable de modifier le début de la deuxième phrase comme suit : « Tout avantage complémentaire accordé en matière de pensions à ce personnel, à l'exception des avantages salariaux, ... » ?

Le Ministre plaide pour le maintien du libellé proposé, afin d'éviter que les dispositions du projet soient contournées au moyen de certaines techniques.

L'article 6 est adopté par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

Art. 7

Le Président propose de remplacer, dans le texte néerlandais de la deuxième phrase du paragraphe 2, les mots « Hij bepaalt eveneens het bedrag en de voorwaarden van toepassing van de verhogingen en verwijlntresten ... » par les mots « Hij bepaalt eveneens het bedrag en de toepassingsvoorwaarden van de verhogingen en verwijlntresten ... », afin de mettre le libellé en concordance avec celui de l'article 15, § 2. Cette correction de texte est acceptée par la Commission.

Artikel 7, zoals gewijzigd, wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

Art. 8

Over artikel 8 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt en het wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

Art. 9

De Voorzitter stelt voor om de tweede zin van het derde lid tot een apart lid om te vormen.

De Commissie is het hiermee eens.

Om in overeenstemming te zijn met de in artikel 1 gegeven definitie van het begrip « plaatselijke besturen » dienen in artikel 9, tweede en derde lid, de woorden « lokale besturen » of « lokaal bestuur » te worden vervangen door de woorden « plaatselijke besturen » of « plaatselijk bestuur ».

Het aldus gewijzigde artikel 9 wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

Art. 10 tot 12

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. Ze worden aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

Art. 13

De heer Bertouille dient een amendement n° 1 (Stuk n° 1012/2) in dat ertoe strekt in § 2 van het voorgestelde artikel een punt vier toe te voegen, luidend als volgt :

« vijf leden die worden gekozen omwille van hun bijzondere deskundigheid inzake pensioenen van de lokale besturen ».

De indiener merkt op dat het nuttig zou zijn indien de Bijzondere Commissie van de Pensioenen van de lokale besturen naast ambtenaren van de Administratie der Pensioenen, ambtenaren van de Rijksdienst en vertegenwoordigers van de verzorgingsinstellingen ook een aantal leden zou tellen die worden gekozen omwille van hun bijzondere deskundigheid inzake pensioenen van de lokale besturen.

De Minister begrijpt de bezorgdheid van de indiener van het amendement. Hij meent echter dat de aanwezigheid van twee deskundigen in die Bijzondere Commissie volstaat. Hij stelt ook voor dat de leden in kwestie zouden worden voorgedragen door de Vereniging van de Belgische steden en gemeenten.

De Regering dient bijgevolg een subamendement in (n° 4, Stuk n° 1012/2) op amendement n° 1, dat ertoe strekt het woord « vijf » te vervangen door het

L'article 7, ainsi modifié, est adopté par 12 voix contre 3.

Art. 8

Cet article n'appelle pas de remarques particulières et est adopté par 12 voix contre 3.

Art. 9

Le Président propose de faire de la deuxième phrase du troisième alinéa un alinéa distinct.

La Commission marque son accord sur ce point.

Afin d'assurer la concordance avec la terminologie utilisée dans les définitions de l'article 1er, il convient de remplacer, dans le texte néerlandais de l'article 9, deuxième et troisième alinéas, les mots « lokale besturen » et « lokaal bestuur » par les mots « plaatselijke besturen » et « plaatselijk bestuur ».

L'article 9, ainsi modifié, est adopté par 12 voix contre 3.

Art. 10 à 12

Ces articles n'appellent pas de remarques et sont adoptés par 12 voix contre 3.

Art. 13

M. Bertouille présente un amendement (n° 1, Doc. n° 1012/2) visant, au § 2 de l'article proposé, à ajouter un point 4, libellé comme suit :

« cinq membres choisis en raison de leur compétence particulière en matière de pensions des administrations locales ».

L'auteur fait valoir qu'en plus des fonctionnaires de l'Administration des Pensions, des fonctionnaires de l'Office et des représentants des Institutions de prévoyance, il est utile que la Commission spéciale des Pensions des administrations locales comprenne un certain nombre de membres choisis en raison de leur compétence particulière en matière de pension des administrations locales.

Le Ministre comprend la préoccupation de l'auteur de l'amendement. Il estime toutefois que la présence de deux experts au sein de cette Commission spéciale serait suffisante. Il propose également que ces membres en question soient présentés par l'Union des Villes et Communes belges.

Dès lors, le Gouvernement dépose un sous-amendement (n° 4, Doc. n° 1012/2) à l'amendement n° 1, tendant à y remplacer le mot « cinq » par le mot

woord « twee » en de woorden « voorgedragen door de Vereniging van de Belgische steden en gemeenten » toe te voegen.

*
* *

Amendement n° 2, (Stuk n° 1012/2) van de heer Bertouille strekt ertoe in § 3 van de voorgestelde tekst een tweede lid in te voegen, luidend als volgt :

« De leden krijgen dezelfde reis- en verblijfkostenvergoeding als het personeel van de ministeries.

Daartoe worden de leden die geen ambtenaar zijn gelijkgesteld met ambtenaren van rang 15. »

De indiener merkt op dat het amendement een leemte ter zake in de voorgestelde tekst aanvult.

De Minister kan, wat de grond van de zaak betreft, instemmen met de preciseringen die door het amendement worden aangebracht, maar geeft er de voorkeur aan die aangelegenheden (later) bij koninklijk besluit te regelen.

Na deze toelichtingen van de Minister trekt de indiener zijn amendement (n° 2) in.

*
* *

Amendement n° 3, (Stuk n° 1012/2) van de heer Bertouille strekt ertoe § 3 van de voorgestelde bepaling te vervangen als volgt :

« § 3. De Koning bepaalt de nadere regels inzake de werking van de commissie en de aanwijzing van de leden ervan.

De indiener merkt op dat het amendement ertoe strekt de lezing van de voorgestelde tekst te verbeteren : de tekst preciseert immers niet dat het om de werking van de commissie gaat en is in het Frans nogal slordig gesteld.

De Minister stemt in met dit amendement.

*
* *

Subamendement n° 4 van de Regering (op amendement n° 1 van de heer Bertouille) wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde amendement n° 1 van de heer Bertouille wordt eenparig aangenomen.

Amendement n° 3 van de heer Bertouille wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 13 wordt aangenomen met 12 stemmen en 3 onthoudingen.

Art. 14 tot 16

Deze artikelen geven geen aanleiding tot opmerkingen en worden aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

« deux » et y ajouter les mots « présentés par l'Union des Villes et Communes belges ».

*
* *

L'amendement (n° 2, Doc. n° 1012/2) de M. Bertouille tend, au § 3 de la disposition proposée, à ajouter un deuxième alinéa, libellé comme suit :

« Les membres bénéficient des frais de parcours et de séjour comme le personnel des ministères.

A cet effet, les membres non fonctionnaires sont assimilés à des agents de rang 15. »

L'auteur indique que cet amendement comble une lacune en la matière du texte proposé.

Le Ministre indique qu'il est d'accord, quant au fond, avec les précisions que cet amendement apporte mais qu'il préfère que celles-ci soient formulées (ultérieurement) sous forme d'arrêté-royal.

Suite à ces explications fournies par le Ministre, l'auteur retire son amendement (n° 2).

*
* *

L'amendement (n° 3, Doc. n° 1012/2) de M. Bertouille tend à remplacer le § 3 de la disposition proposée comme suit :

« § 3. Le Roi détermine les règles spécifiques ayant trait au fonctionnement de la commission et à la désignation de ses membres. »

L'auteur indique que cet amendement vise à améliorer la rédaction du texte proposé car celui-ci ne précise pas qu'il s'agit du fonctionnement de la commission et est rédigé dans un français peu satisfaisant.

Le Ministre souscrit à cet amendement.

*
* *

Le sous-amendement n° 4 du Gouvernement (à l'amendement n° 1 de M. Bertouille) est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 1 de M. Bertouille, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 3 de M. Bertouille est adopté à l'unanimité.

L'article 13, ainsi modifié, est adopté par 12 voix et 3 abstentions.

Art. 14 à 16

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés par 12 voix contre 3.

Art. 17

De Voorzitter stelt voor artikel 17 — dat de inwerkingtreding regelt — onder te brengen in een apart hoofdstuk V met als opschrift « Inwerkingtreding ».

Dit voorstel wordt door de commissie aangenomen.

Artikel 17 geeft geen aanleiding tot opmerkingen en wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

*
* *

Een lid beklemtoont dat onderhavig wetsontwerp ten gronde geen oplossing brengt voor de pensioenproblematiek van de plaatselijke besturen.

Dat de kinderbijslagreserves voor de financiering van de pensioenen gebruikt worden, kan moeilijk worden aanvaard.

Uit ingewonnen inlichtingen blijkt bovendien dat door de aansluiting bij de RSZ-PPO van gemeenten met zware pensioenlasten, de gemeenten met lagere pensioenlasten (en die vaak in het verleden saneringen hebben doorgevoerd) met hogere uitgaven zullen worden geconfronteerd.

De Minister van Pensioenen verklaart dat, alhoewel de problematiek inzake gemeentelijke pensioenen door het wetsontwerp niet fundamenteel wordt geregeld, de financieringsmoeilijkheden van de gemeenten er sterk door gemilderd worden.

Hij beklemtoont dat geen enkele gemeente van de voorgestelde regeling nadeel zal ondervinden.

*
* *

Het gehele wetsontwerp, zoals het werd gewijzigd en voorkomt in Stuk n° 1012/4, wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

De Rapporteur,

L. NELIS-VAN LIEDEKERKE

De Voorzitter,

E. FLAMANT

Art. 17

Le Président propose de faire figurer l'article 17 — qui règle l'entrée en vigueur de la loi — dans un nouveau chapitre V distinct, intitulé « Entrée en vigueur ».

Cette proposition est adoptée par la commission.

L'article 17 ne donne pas lieu à d'autres observations et est adopté par 12 voix contre 3.

*
* *

Un membre souligne que le projet à l'examen ne résout pas fondamentalement le problème des pensions du personnel des administrations locales.

Il est difficile d'admettre que l'on utilise les réserves des allocations familiales pour financer les pensions.

Il s'avère en outre, renseignements pris, que par suite de l'affiliation à l'ONSS-APL de communes devant faire face à de lourdes charges en matière de pensions, les communes pour lesquelles ces charges sont plus légères (et dont beaucoup ont procédé à des assainissements par le passé) seront confrontées à des dépenses plus importantes.

Le Ministre des Pensions déclare que, si ce projet de loi ne règle pas fondamentalement la problématique des pensions communales, il n'en atténue pas moins fortement les difficultés de financement dans le chef des communes.

Il souligne que les mesures proposées ne lèseront aucune commune.

*
* *

L'ensemble du projet de loi, tel qu'il a été modifié et tel qu'il figure au Doc. n° 1012/4, est adopté par 12 voix contre 3.

Le Rapporteur,

L. NELIS-VAN LIEDEKERKE

Le Président,

E. FLAMANT